

Rise Sparekasse.

ÅRSRAPPORT 2022

Cvr.nr. 54 78 73 16
St. Rise Landevej 10, 5970 Ærøskøbing

Godkendt på Sparekassens ordinære repræsentantskabsmøde, den 16. marts 2023

Dirigent

Mads Kromann

R

ÅRSRAPPORT 2022

OPLYSNINGER OM SPAREKASSEN	1
LEDELSESBERETNING	2
LEDELSESERHVERV	21
LEDELSESPÅTEGNING	22
DEN UAFHÆNGIGE REVISORS ERKLÆRINGER	23
RESULTATOPGØRELSE	27
BALANCE.....	28
EGENKAPITALOPGØRELSE	29
NOTER.....	30
1. VÆSENTLIG ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS OG ÆNDRINGER I ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS.....	30
2. VÆSENTLIGE REGNSKABSMÆSSIGE SKØN, FORUDSÆTNINGER OG USIKKERHEDER.....	36
3. FINANSIELLE RISICI OG POLITIKKER FOR MÅL OG STYRINGEN AF FINANSIELLE RISICI	39
4. KAPITALFORHOLD OG KAPITALPROCENT.....	45
5. HOVED- OG NØGLETAL – FEMÅRSOVERSIGT	46
6. RENTEINDTÆGTER	47
7. NEGATIVE RENTEINDTÆGTER	47
8. RENTEUDGIFTER.....	47
9. POSITIVE RENTEUDGIFTER.....	47
10. GEBYRER OG PROVISIONSINDTÆGTER.....	47
11. KURSREGULERINGER	48
12. UDGIFTER TIL PERSONALE OG ADMINISTRATION	48
13. ANDRE DRIFTSUDGIFTER	49
14. NEDSKRIVNINGER PÅ UDLÅN M.V. SAMT HENSÆTTELSER TIL TAB PÅ GARANTIER	49
15. SKAT	49
16. TILGODEHAVENDER HOS KREDITINSTITUTTER OG CENTRALBANKER	49
17. UDLÅN OG ANDRE TILGODEHAVENDER.....	50
18. OBLIGATIONER TIL DAGSVÆRDI	52
19. AKTIER M.V.....	52
20. AKTIVER I PULJEORDNINGER.....	52
21. IMMATERIELLE AKTIVER - KUNDERELATIONER	54
22. GRUNDE OG BYGNINGER.....	54
23. ØVRIGE MATERIELLE AKTIVER	54
24. UDSKUDTE SKATTEAKTIVER OG SKATTEFORPLIGTELSE	55
25. INDLÅN OG ANDEN GÆLD.....	55
26. INDLÅN I PULJEORDNINGER.....	56
27. Udstedte obligationer til amortiseret kostpris.....	56
28. EVENTUALFORPLIGTELSE	56
29. VALUTAÆKSPONERING	57
30. NÆRTSTÅENDE PARTER.....	57
31. ØVRIGT ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS.....	58

OPLYSNINGER OM SPAREKASSEN

Hovedkontor

Navn: Rise Sparekasse
 Binavne: Rise Spare- og Lånekasse og Flemløse Sparekasse
 Adresse: St. Rise Landevej 10, 5970 Ærøskøbing
 CVR-nr.: 54 78 73 16
 Registreringsnummer: 0847
 Hjemstedskommune: Ærø
 Telefonnr.: 6252 1408
 Hjemmeside: www.sparekassen.dk
 E-mail: post@sparekassen.dk

Svendborg Afdeling

Adresse: Fåborgvej 64, 5700 Svendborg
 Telefonnr.: 6220 0000

Haarby Afdeling

Adresse: Algade 4, 5683 Haarby
 Telefonnr.: 6472 1658

Faaborg Afdeling

Adresse: Bryggergården 2, 1. sal, 5600 Faaborg
 Telefonnr.: 6261 1100

Bestyrelse

	Født	Indvalgt	Genvalgt	På valg
Gårdejer Leif Juul Sørensen (formand)	1965	2007	2021	2025
Leder Ole Kjær Jensen (næstformand)	1965	2017	2021	2025
Personalekonsulent Anne Jeppe Nielsen	1964	2007	2021	2025
Servicechef Hanne Herzog	1961	2017	2021	2023
Direktør Niels Riis	1959	2017	2021	2025
Gårdejer Rasmus Peder Rasmussen	1964	2006	2021	2023
Restauratør Pia Fuglsang	1965	2017	2021	2023
Rådgiver Maj-Britt Kisby (medarbejdervalgt)	1957	2019	2021	2025

Direktion

Direktør Bjarne V. Nielsen

Revision

Deloitte
 Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
 Weidekampsgade 6
 2300 København S

Oversigt over medlemmer af repræsentantskabet og personalet kan ses på vores hjemmeside: www.sparekassen.dk

LEDELSESBERETNING

Hovedaktivitet

Rise Sparekasses hovedaktivitet er at udbyde pengeinstitutprodukter til private kunder og erhvervskunder. Sparekassen er en stærk lokalforankret lokalsparekasse. Kunderne er primært placeret i vores lokalområde på Ærø og Fyn. En mindre del af kundemassen er hjemmehørende uden for de nævnte områder, heraf har mange haft tilknytning til Ærø og det sydfynske område, eller er henvist til Sparekassen af andre gode kunder eller forretningsforbindelser. Rise Sparekasse tilbyder kunderne et bredt sortiment af produkter, kombineret med professionel rådgivning og stor indsigt i de lokale forhold.

Udvikling i aktiviteter og økonomiske forhold

2022 har været et tilfredsstillende år rent driftsmæssigt, hvor vi har haft fremgang og en positiv udvikling over hele linjen. Resultatet før kursreguleringer, nedskrivninger og skat er det næst største i Sparekassens mangeårige historie. Årsresultatet er samlet set ikke tilfredsstillende, da fondsmarkederne i 2022 ramte en "100 års storm", som har medført negative afkast på stort set alle aktivklasser. Sparekassen er ekstraordinært hårdt ramt, da vi har en meget stor overskudslikviditet hvoraf lidt under halvdelen, har været placeret i obligationsmarkedet. Obligationsrenten har ændret sig meget kraftigt på meget kort tid. Baggrunden herfor er bl.a. at der er krig i Europa, høj inflation, høje energipriser, stærkt stigende rente samt at COVID 19 stadig er en samfunds kritisk sygdom flere steder i verden.

Sparekassen opnåede i 2022 et resultat før skat på -8,1 mio. kr. mod et resultat på 13,5 mio. kr. i 2021, hvilket svarer til et fald på 21,7 mio. kr. Årets resultat efter skat udgør -4,8 mio. kr. mod 8,3 mio. kr. i 2021, hvilket svarer til et fald på 13,1 mio. kr.

Resultatet er påvirket af:

- stigende udlån
- stigende indlån
- stigende basisindtjening
- store negative kursreguleringer
- nedskrivninger på udlån på 1,3 mio.kr. Det ledelsesmæssige tillæg er stort set uændret.
- stærk stigende garantkapital
- garanterne får udbetalt 2,5 % i rente

Årets resultat vurderes af ledelsen som værende utilfredsstillende, da resultatet er stærkt påvirket af store negative kursreguleringer på Sparekassens store obligationsbeholdning. Ses der alene på udviklingen i Sparekassens drift, så er resultatet tilfredsstillende med flot udvikling i indtægtsposterne. Sparekassens "maskinafkast" (resultat før kursreguleringer, nedskrivninger og skat) er steget meget tilfredsstillende og til det næststørste i Sparekassens historie.

Årets resultat er således dårligere end de udmeldte forventninger ved halvåret 2022 på mellem 0 og 2 mio. kr. før skat.

Bestyrelsen indstiller til repræsentantskabet at garantkapitalen forrentes med 2,5 %, svarende til t.kr. 2.211 for regnskabsåret 2022.

Makroøkonomiske forhold

Ser vi på de økonomiske og sundhedsmæssige forhold rundt om i verden, så er der stadig flere bekymrende aspekter, som kan udfordre økonomien:

- Afslutningen af krigen mellem Rusland og Ukraine har umiddelbart lange udsigter. Sammenholdet i Nato og vesten har indtil videre bestået sin prøve i forhold til at sikre at Ukraine ikke blev løbet over ende af det Russiske militær. Indirekte er det jo en krig mellem stormagterne hvor Ukraine er slagmarken. Ud over de mange skæbner og de umenneskelige forhold som krigen medfører for lokalbefolkningen, har krigen påvirket økonomien i negativ retning, specielt med stigende råvarer- og energipriser. En yderligere opblussen og udvidelse af slagmarken vil kunne påvirke økonomien væsentligt og i negativ retning.
- I den vestlige verden ser COVID-19 ud til at være på tilbagegang, men erfaringen tilsiger, at vi skal være varsomme med at erklære COVID-19 uproblematisk. Der opstår løbende nye varianter som vaccinerne måske ikke kan bekæmpe. Såfremt det opstår i Danmark, kan pandemien blusse op igen.
- Inflationen er p.t. langt over Centralbankernes målsætninger, hvilket betyder, at de har taget rentevåbenet i brug. Det har medført stærkt stigende renter. Det er vores opfattelse at renteniveauet skal stige yderligere såfremt Centralbankerne skal få inflationen under kontrol igen, inden de næste par år.
- Stigende inflation, højere renter, stigende råvarer priser, stigende energipriser m.v. har medført at aktivitetsniveauet i samfundet er dalet markant, hvilket igen medfører, at nogle aktivers værdier falder markant. Samtidig har mange mennesker sværere ved at få dagligdagens økonomi til at hænge sammen.
- I Asien er der løbende nogle konflikter, der vil kunne påvirke det internationale samfund. Nordkorea afprøver jævnligt raketter, der potentielt kan medbringe atomvåben, som vil kunne ramme Japan og evt. USA.
- Der er også grobund for en international krise, hvis spændingerne mellem Kina og Taiwan udvikler sig negativt. Der afholdes løbende forskellige krigsøvelser i området.

Der er således en lang række usikkerhedsfaktorer, som kan påvirke de finansielle markeder i betydeligt omfang. Flere af ovennævnte punkter vil kunne påvirke den økonomiske udvikling i negativ retning, hvis der ikke findes de rigtige løsninger.

Fortsat vækst i kundeantallet

På kundesiden har vi haft stor aktivitet i løbet af 2022. Det har medført, at vi for andet år i træk har budt velkommen til over 1.000 nye kundeforhold. Det betyder, at kundeantallet overstiger 11.400 kunder. Kundetilstrømningen har således været positiv igennem de seneste mange år. Den store kundetilgang, der i høj grad består af kunder med behov for rådgivning i bred forstand, giver vækst i de vigtigste af vores forretningsområder, såsom pension, forsikring, investering, realkreditlån samt den daglige økonomi med kort, netbank, mobilbank m.v. Vi er meget stolte og ydmyge over, at så mange nye kunder har fundet vej til Rise Sparekasse. Vi skal gøre vores absolut bedste for at leve op til forventningerne, således vi kan servicere både de nye og de eksisterende kunder på et professionelt og højt niveau.

Den positive kundetilstrømning over de seneste mange år giver anledning til optimisme i forhold til debatten omkring de lokale mindre pengeinstitutters eksistensberettigelse. Vi gør et eller andet rigtigt, når så mange vælger os til og vælger de større pengeinstitutter fra.

På Ærø udviser kundeporteføljen et stort antal gode og solide kunder. Udviklingen har i 2022 udvist en stigende trend på flere forretningsområder. De mange kunder har medvirket til en kontrolleret og fornuftig udvikling i langt de fleste forretningsområder. Sparekassen har igennem mange år understøttet udviklingen på Ærø, hvor det gode familieliv og et sundt erhvervsliv er meget vigtigt for Øens udvikling.

Svendborg filialen har haft et år med stor fremgang og fortsætter den positive udvikling i antallet af gode og solide kunder. Afdelingen får dagligt kundehenvendelser fra både privat- og erhvervs-kunder. Vores kendskabsgrad øges kontinuerligt i Svendborg og på Syd-fyn. Filialen vokser pænt på alle de vigtigste forretningsområder. Vi ser frem til at udbrede kendskabet til Rise Sparekasse, så vi kan rådgive endnu flere Svendborgensere og borgere på Fyn, som det pengeinstitut der leverer individuelle fremtidssikrede løsninger til de enkelte familier og til de mindre og mellemstore erhvervs-virksomheder.

I Haarby er der sket rigtig meget i det forløbne år. Flere og flere kunder har fået øje på Sparekassens nye beliggenhed. Der kommer en del flere kundehenvendelser end tidligere, hvilket også gør, at vi ser positivt på mulighederne for at medvirke til udvikling og fremdrift i det sydvest fynske område. I Haarby er kundeantallet faldet en kende, men de nye kunder filialen har fået, har tilført større forretningsomfang på flere områder end de kunder, som har forladt os. Vi forventer, at der kommer til at ske meget positivt i Haarby afdelingen i de kommende år.

Filialen i Bryggergården i Faaborg, er Sparekassens mindste, men også den filial som har haft størst aktivitet set i forhold til størrelsen. Vi oplever stor opbakning fra Faaborg og omegn, som virkelig har taget godt i mod Rise Sparekasse. Kundetilstrømningen i filialens korte levetid har oversteget forventningerne med over 500 kunder på under to år. Vi er rigtig glade over at rigtig mange kunder har fundet deres vej til filialen. Vi er enormt taknemlige, stolte og samtidig ydmyge over den tillid som Faaborg og omegn har udvist os. Filialens udvikling har udvist en tilfredsstillende fremgang på de forskellige forretningsområder. Vi glæder os til at medvirke til at lokalområderne fortsætter med at udvikle sig og dermed skabe vækst og fremdrift.

Vi tror på, at Sparekassens positive udvikling primært skyldes vores strategi om, at vi ønsker at arbejde hen imod at blive Danmarks mest samfundsansvarlige Sparekasse. Vi ønsker at medvirke til at udvikle de lokalområder, hvor vi selv bor og lever vores dagligdag. Vi ønsker at være tilgængelige og sætte den personlige betjening i højsædet. Mange af vores kunder ønsker et lokalt pengeinstitut, som vægter det lokale tilhørsforhold højt, og som bakker op om lokalområderne, så der skabes vækst og udvikling.

Vi arbejder løbende på at udvikle vores rådgivningstilbud, så vi kan fortsætte med at give vores mange gode kunder en solid og konstruktiv rådgivning inden for vores vigtigste forretningsområder. I 2022 har vi rådgivet og etableret mange privatkundeforhold, og samtidig har væksten på erhvervs-kundeområdet været større end de seneste år. Vi har inden for landbrugssektoren haft en rigtig flot og tilfredsstillende vækst i 2022. I 2023 vil vi løbende arbejde på at øge kontaktniveauet til flere potentielle erhvervs-kunder i vores region, samtidig med at flere privatkunder skal kontaktes med henblik på en gennemgang af deres økonomi.

Det er vigtigt for Sparekassen, at vi har de rette kompetencer, så vi kan servicere vores kunder på et højt og professionelt niveau. Derfor har vi i slutningen af 2022 igangsat en større uddannelsesaktivitet for en del af vores privat- og erhvervsrådgivere. Dette for, at sikre den fremtidige gode rådgivningsoplevelse, samtidig med at vi opretholder en høj faglighed på trods af de mange regelændringer, der er i dagligdagen. Endvidere medfører kursusaktiviteten også øget fokus på større daglig kundekontakt. På erhvervsområdet har vi tilmeldt flere erhvervsrådgivere til kurser inden for ESG-området. Kunderne vil derfor opleve at Sparekassens rådgivere spørge ind til virksomhedernes arbejde og planer på ESG-området. Samtidigt øger vi også fokus på investerings- og pensionsområdet, hvor vores formuerådgiver er tilknyttet alle Sparekassens filialer.

Formuerådgiveren afholder således kundemøder på Ærø, i Svendborg, i Haarby og i Faaborg alt efter kundernes behov.

Sparekassen har igennem de seneste mange år etableret kundeforhold med rigtig mange gode og solide nye kunder. Det har i år medvirket til en tilfredsstillende vækst i udlånet. Udlånsvæksten har isoleret set for 2022 været som budgetteret på 10,8 %. En udlånsvækst af denne størrelse vil være det optimale år efter år, da det vil medvirke til at sikre at organisationen kan følge med. Et sådant aktivitetsniveau vil være medvirkende til at sikre Sparekassens overlevelsessevne på lang sigt.

Resultatopgørelsen

Resultatet for 2022 andrager -4,8 mio. kr. mod et resultat i 2021 på 8,3 mio. kr. Resultatet før skat er på -8,1 mio. kr. mod et resultat i 2021 på 13,5 mio. kr. Resultatet før kursreguleringer, nedskrivninger og skat (basisdriften) udgjorde i 2022 13,7 mio. kr. mod 8,2 mio. kr. i 2021.

Resultatet medfører en egenkapitalforrentning på -4,1 % før skat og på -2,5 % efter skat.

Sparekassens nettorente- og gebyrindtægter er steget med 14,8 % eller t.kr. 8.585, og udgør i alt t.kr. 66.746, ultimo 2022.

Ser vi isoleret på nettorenteindtægterne er de steget med 12,6 % eller t.kr. 3.804 til i alt t.kr. 33.994.

Stigningen i nettorenteindtægterne skyldes primært:

- at renteindtægterne fra udlån er steget for første gang i flere år, samtidig har Sparekassen løbende tilpasset priserne med baggrund i det generelt stigende renteniveau i løbet af året.
- at renteindtægterne på obligationsbeholdningen har været stigende med baggrund i, at det generelle renteniveau er steget i løbet af året.
- at år 2022 blev året hvor de kunderne ikke længere betaler for at have indlån i Sparekassen.

Posten gebyrer og provisionsindtægter er i løbet af året øget 14,8 % eller t.kr. 4.470 til i alt t.kr. 33.216. At vi har haft en pæn stigning i gebyrer og provisionsindtægterne skyldes primært, at der igen i 2022 er foretaget mange låneomlægninger. Mange kunder har benyttet muligheden til at omlægge deres kreditforeningslån og så skære en stor del af restgælden af, da renteniveauet for de lange obligationer har været kraftigt stigende i løbet af året. På erhvervsområdet har vi haft en pæn vækst i antallet af landbrugskunder, som har ønsket at blive kunder. Det har medført en betydelig stigning i indtægterne fra DLR-kredit. Den store aktivitet på kreditforeningsområdet har således medført stigende indtægter på dette område. Der har også været pæn aktivitet på fondsområdet samtidig med, at vi har indført produktet Investeringskonto Fri, hvilket er et simpelt produkt, som kunderne har lettere ved at forstå og gennemskue. Men ligegyldig hvordan der investeres, så skal investeringerne tilpasses individuelt til de enkelte kunders individuelle risikoprofil og investeringshorisont. Betalingsformidling har ligeledes bidraget positivt, da flere og flere benytter de forskellige betalingsmuligheder, som er udviklet og introduceret de seneste år.

Sparekassens generelle høje kundetilgang i de seneste år, har medført yderligere gebyrer og provisionsindtægter, samt stigende forretningsomfang på vores vigtigste forretningsområder. Indtægterne kommer primært fra samarbejdspartnere inden for realkredit, investering og forsikring.

Kursreguleringerne er negative med t.kr. 20.501 og fordeler sig med:

- positive kursgevinster på valuta på t.kr. 68.
- obligationerne har i år haft store negative kursreguleringer på t.kr. -21.808.
- aktierne har påvirket positivt med t.kr. 1.258.
- investeringsejendomme negativt med t.kr. 18

Generelt set har 2022 været et volatilt aktie år. Vi har haft positive kursreguleringer på vores sektoraktier samt negative kursreguleringer på den generelle aktieportefølje. Vores obligationsportefølje er påvirket af stærkt stigende renteniveau, hvilket har givet os et markant og stort kurstab som set over året er utilfredsstillende. Sparekassen har i løbet af året ført en forsigtig fondspolitik, hvor risikoen løbende er reduceret. Men med baggrund i at Sparekassen har en meget stor overskudslikviditet har det medført et utilfredsstillende obligationsresultat. Fremadrettet vil obligationsbeholdningen, alt andet lige, give et større renteafkast. Nu begynder vi også at få lidt positive kursreguleringer ved udtrækning, da flere af Sparekassens obligationer nu ligger under kurs 100.

Den valgte investeringsstrategi for obligationsbeholdningen, har stor indflydelse på sammenhængen mellem regnskabsposterne rente af obligationsbeholdningen og kursreguleringer, og bør derfor ses i samlet sammenhæng. Sparekassen har valgt ikke at flytte obligationer til regnskabsposten hold til udløb selv om det ville kunne reducere den store negative kursregulering.

Den samlede indtjening af værdipapirer i egenbeholdningen, inkl. kursreguleringer af sektoraktier og eksklusive valutakursreguleringer, har haft følgende udvikling:

	2022	2021	2020	2019	2018
Rente af obligationsbeholdningen	3.347	3.309	3.096	3.068	3.211
Kursreguleringer	-21.808	-6.031	-2.186	-3.440	-2.181
Resultat obligationer	-18.461	-2.722	910	-372	1.030
Obligationbeholdning	416.392	435.910	443.697	408.456	332.674

	2022	2021	2020	2019	2018
Udbytte aktier	1.084	593	447	2.079	752
Kursreguleringer	1.258	8.491	4.059	13.360	1.414
Resultat aktier	2.342	9.084	4.506	15.439	2.166
Aktiebeholdning	72.428	67.615	57.773	48.723	51.328

Samlet fondsbeholdning	488.820	503.525	501.470	457.179	384.002
------------------------	---------	---------	---------	---------	---------

Personaleudgifter samt aflønning af bestyrelse og direktion er steget med 4,3 % eller t.kr. 1.255 til i alt t.kr. 30.630. Stigningen skyldes primært den overenskomstsmæssige lønstigning samt forhøjelse af bestyrelseshonoraret.

Øvrige administrationsomkostninger er steget med 10,5 % eller t.kr. 1.984 til i alt t.kr. 20.953. Stigningen kan bl.a. henføres til generelt stigende priser, men især stigende it-udgifter, stigende udgifter til kort, stigende energipriser samt udgifter i forbindelse med Sparekassens strategiuudvikling. Bestyrelsen har deltaget i to kursusforløb i 2022 for at vedligeholde og udvide deres kompetencer. Endvidere har vi indgået flere samarbejdsaftaler i forbindelse med virksomheder som assisterer os i forbindelse med outsourcing og leverandørkontroller m.v. Reglerne og tiltagene (hvidvask, persondatalovgivning, outsourcing, investorbekyttelse m.v.),

som EU, regeringen og folketinget indfører, medfører behov for yderligere it-udvikling, som skal betales af pengeinstitutterne, og det er ikke omkostningsfrit. Samtidig skal der også tilføres personalemæssige ressourcer til at udarbejde kontroller og rapporter til direktion, bestyrelse og offentlige myndigheder. Vi må konstatere, at det på både kort og lang sigt, bliver kunderne, som kommer til at betale regningen for de lovgivningsmæssige tiltag, som vi pålægges som pengeinstitut.

Samlet set er udgifterne til administration og personale steget med 6,7 % eller t.kr. 3.239 til i alt t.kr. 51.953.

Årets nedskrivninger på udlån og garantier er ændret fra en indtægt på 2,7 mio. kr. i 2021 til en udgift på 1,3 mio. kr. 2022. I ændringen er der indregnet en reduktion af de ledelsesmæssige tillæg på 0,1 mio. kr. Det samlede afsatte beløb til ledelsesmæssige tillæg andrager herefter 6,0 mio. kr. og udgør 1,34 % af posten udlån og andre tilgodehavende til amortiseret kostpris. Det ledelsesmæssige tillæg fordeler sig med 4,7 mio. kr. på stadie 1 og 1,3 mio. kr. på stadie 2. Endvidere fordeler det ledelsesmæssige skøn også med 3,0 mio. kr. på privatkundesegmentets og med 3,0 mio. kr. på erhvervskundesegmentet. Beløbene indgår i årets nedskrivninger netto.

Generelt set, er vores kunders økonomi god. På trods af de store rentestigninger ser vi stadig en meget lav ledighed, som dog på det seneste er steget, men ikke meget. De stigende udgifter til bl.a. energi, madvarer, transport og renter påvirker selvfølgelig privatkundernes økonomiske muligheder. Men mange har udvist stor fornuftighed og brugt af opsparingen eller har reduceret forbruget. Vi mærker, at det er de svageste grupper, som har sværest ved at få økonomien til at løbe rundt. For erhvervskunderne betyder det ligeledes større udgifter, som de alt andet lige vil forsøge at vælte over på forbrugerne, hvilket igen medfører større inflation og dermed stigende priser på mange forskellige varer og tjenesteydelser. De igangværende overenskomstforhandlinger kan påvirke virksomhedernes indtjeningssevne og evt. skubbe inflationen i den forkerte retning, såfremt der ikke findes afbalancerede løsninger. For både private- og erhvervskunderne er det vigtigt, at vi er i løbende kontakt med kunderne, så vi kan opfange eventuelle likviditetsmæssige udfordringer så hurtigt som muligt. Derved får vi større muligheder for at hjælpe de enkelte kunder med deres udfordringer.

I Sparekassen har der i 2022, omregnet til heltid, gennemsnitligt været 38,7 ansatte. Det tilsvarende tal for 2021 androg 38,8.

Vores eksponeringer har en fornuftig sammensætning, hvor andelen af privatkunder andrager 60 % og andelen af erhvervskunder udgør 40 %. Erhvervskundernes andel er øget fra 35 % i 2021 til 40 % i 2022. For at der er den rigtige balance mellem privat- og erhvervskunder, har vi i løbet af 2022 arbejdet på at øge den forholdsmæssige andel af erhvervskunder, hvilket vi er lykkedes med. Vi har en rigtig god spredning på erhvervskundesegmentet, og det ønsker vi fortsat at have. Største enkeltstående erhvervskundegrupper er "landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri" samt "øvrige erhverv", som andrager henholdsvis 13 % og 8 % af det samlede udlån. Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri er øget fra 9 % og øvrige erhverv fra 7 % i 2021. Fordelingen på brancher fremgår af note 7.

Forretningsomfanget

Balancen er steget med 7,1 % eller 113,6 mio. kr. til i alt 1.720 mio. kr. ultimo 2022. Vores vækst i balancen er hovedsageligt sket via forøget indlån inkl. puljeindlån, som er steget med 8,9 % eller 121,1 mio. kr. til i alt 1.484,6 mio. kr. ultimo 2022. Samlet set medfører det, at Sparekassen har et meget stort indlånsoverskud på over 849,7mio. kr. En sådan overskudslikviditet gør, at vi selv kan finansiere vores vækst, og at vi er uafhængige af de nationale og internationale lånemarkeder. Vi har heller ikke i år udnyttet de forskellige låneordninger, som Danmarks Nationalbank har stillet til rådighed for pengeinstitutterne i Danmark. Samtidig er aktieporteføljen steget med 7,1 % eller 4,8 mio. kr. til i alt 72,4 mio. kr. ultimo 2022.

Sparekassens puljeordninger til pensionsindskud er faldet med 6,4 % eller 13,0 mio. kr. til i alt 191,0 mio. kr. ultimo 2022. År 2022 har været præget af negative kursreguleringer på stort set alle værdipapirer. Kunderne får via puljeordningerne løbende investeret deres indskud og løbende tilpasset investeringerne til deres risikoprofil og tidshorizont. På lang sigt betyder det en optimering af kundernes afkast.

Samlet set er nettoudlånet steget med 10,8 % eller 46,3 mio. kr. til i alt 443,9 mio. kr. Stigningen skyldes, at der på trods af markedsforholdene har været rigtig stor aktivitet i Sparekassen med rigtig mange nye kundeforhold. Vores strategi om at arbejde mod at blive Danmarks Mest Samfundsansvarlige Sparekasse har vist sig at medføre, at langt flere kunder henvender sig for at høre, hvad vi har at tilbyde. Det har medført en solid tilgang af gode og solide privat- og erhvervs-kunder. Vi har i løbet af 2022 fortsat vores kontrollerede vækst på landbrugssiden. Baggrunden for væksten i erhvervsvirksomhederne og på landbruget er, at vi interesserer os for virksomhederne samtidig med, at vi er tilgængelige, og kan give hurtige svar og tilbagemeldinger. Det ser virksomhedslederne som en stor styrke.

Garantimassen er faldet med 18,3 % eller 59,0 mio. kr. til i alt 263,5 mio. kr. ultimo 2022. Vores garantistillelser er stort set faldet over en bred kam. Det skyldes bl.a. at vi har øget vores automatisering på kreditforeningsområdet så de enkelte kreditforenings-sager kan afsluttet meget hurtigere. Endvidere var garantimassen ultimo 2021 på virket af nogle enkeltstående garantier som var bogført hen over årsskiftet. Samtidig er aftalen med Totalkredit ændret således at vi ikke længere stiller løbende tabsgarantier for vores låneformidling igennem Totalkredit. Vi stiller alene en modregningsret i fremtidige indtægter fra formidlingen af Totalkreditlån. I forbindelse med DLR-kreditlån bogføres der løbende tabsgarantier.

Det volatile rentemarked med stærkt stigende renteniveau har medført stor konverteringsaktivitet hos mange af vores kunder. Flere af kunderne i Sparekassen har benyttet rentestigningerne til, at skære store dele af restgælden af deres fastforrentede lån. Største parten af Sparekassens kunder har valgt at konvertere til et andet fastrente realkreditlån, hvilket giver budgetsikkerhed i en længere periode. De af vores kunder som har valgt variabelt forrentede lån har oplevet, at renten og ydelsen på deres kreditforeningslån er steget markant.

Sparekassen foretager stresstests af vores kunders økonomi. I den forbindelse stresser vi f.eks. vores landbrugskunders årsrapporter, således at vi indkalkulerer en jordpris på t.kr. 90 pr. ha., såfremt landbrugsejendommen er beliggende på Ærø, og t.kr. 140 pr. ha., såfremt landbrugsejendommen er beliggende i det fynske område. Dette benyttes i forbindelse med vurderingen af egenkapitalen og dermed de enkelte kunders soliditet.

Generelt set er det vores opfattelse, at kundemassen har en fornuftig bonitet. Vi er beliggende i et område, hvor der i de seneste år ikke har været voldsomme udsving i priserne på de private ejendomme. Det er gældende i både opadgående og nedadgående retning. Vi er dog meget

bevidste om at ejendommenes værdier har været stigende og at vi nu ser ind i en periode med stagnerende eller faldende aktivpriser.

Sparekassen udarbejder kreditrapporter, hvor de største og de mest risikofyldte eksponeringer rapporteres hvert kvartal med henblik på at konstatere eventuelle faresignaler i eksponeringerne. Det er vores vurdering, at vi har langt overvejende gode og fornuftige eksponeringer med en god rating. Såfremt der under behandlingen konstateres væsentlige ændringer i positiv eller negativ retning, ændres kundernes bonitetskategori.

Det er Sparekassens vurdering, at udlånseksponeringerne skal afdækkes på bedst mulig måde, således, at Sparekassens risici reduceres mest muligt. Vi har i 2022 haft fokus på at øge den forholdsmæssige andel af erhvervs-kunder for derigennem at øge væksten i udlånet på kontrolleret vis. Vi ønsker en løbende positiv udvikling inden for både privat- og erhvervs-kundesegmenterne, således, at vi til enhver tid har en passende og uproblematisk fordeling.

I vores vurderinger af de stillede sikkerheder, anlægger vi en forsigtig vurdering. Vi har valgt at reducere værdierne med passende margin, alt efter hvilken sikkerhedstype, der ligger til grund for eksponeringerne. Dette er nøje beskrevet i Sparekassens interne forretningsgange, som løbende ajourføres.

Sparekassens kapitalbehov og likviditet

Sparekassen har igennem en længere periode haft en stabil og stor overskudslikviditet og gode kapitalforhold. Som ansvarlig sparekasse undersøger vi løbende mulighederne for adgang til kapital. Set i lyset heraf har Sparekassen udarbejdet en kapitalplan for de næste år. Planen indeholder fokus på en fortsat forbedring af driften samt fastholdelse og udvidelse af antallet af garantanter. Begge forhold forbedrer Sparekassens kapitalprocent.

Kapitalgrundlag, risikostyring og kapitalbehov

Sparekassen skal i henhold til lovgivningen have et kapitalgrundlag, der understøtter risikoprofilen. Ledelsen har valgt at opgøre kredit- og markedsrisikoen efter standardmetoden, og den operationelle risiko efter basisindikatormetoden. Det er fortsat ledelsens vurdering, at der ikke p.t. er behov for at anvende mere avancerede metoder til opgørelse af kapitalen. Vedrørende risikostyring ligger de væsentligste risici på vurderingen af kreditter og på Sparekassens markedsrisici. En stigende rente vil påvirke Sparekassens markedsrisici i negativ retning, da obligationernes kurs vil falde og aktierne vil, alt andet lige, også levere lavere afkast og dermed påføre Sparekassen større kurstab. På kreditrisici er de væsentligste parametre vurderingen af kundernes økonomi, vurderingen af de stillede sikkerheder samt kundernes tilbagebetalingsevne. Dette overvåges i forbindelse med kundernes kreditudvidelse eller genforhandling af eksponeringerne, samt hvert kvartal i forbindelse med kreditgennemgangen.

For så vidt angår markedsrisici, har bestyrelsen udstukket retningslinjer herpå til direktionen. Økonomiafdelingen udfærdiger månedlige rapporteringer på, om direktionen overholder disse retningslinjer. Rapporteringerne forelægges på de ordinære bestyrelsesmøder. Sparekassens største kapitalrisici er såfremt indtjeningen reduceres kraftigt eller der opstår underskud i flere på hinanden følgende år. Garantkapitalen er en vigtig del af Sparekassens kapitalgrundlag. Såfremt garantanterne trækker større garantbeløb ud, vil Sparekassens kapitalgrundlag reduceres. Dette følges ligeledes månedligt på de ordinære bestyrelsesmøder, hvor der forelægges ændringer i garantkapitalen. Bestyrelsen har via vedtægterne mulighed for at stoppe for tilbagekøb af garantbeviser, såfremt den søgte nettoindløsningsramme fra Finanstilsynet overskrides, eller

såfremt kapitalgrundlaget eller den solvensmæssige overdækning reduceres til et uacceptabelt niveau. Kapitalgrundlaget kan ligeledes blive reduceret, såfremt Sparekassens resultat påvirkes negativt i forbindelse med større negative kursreguleringer på Sparekassens store fondsbeholdning. Kursreguleringer og positioner i markedet følges dagligt internt i Sparekassen, og bestyrelsen orienteres på de ordinære bestyrelsesmøder, hvor der er bevilget rammer for de forskellige eksponeringer på kapitalforvaltningen.

Pr. 31. december 2022, udgjorde Sparekassens egenkapital 197,6 mio. kr., hvilket er en stigning på 0,3 % eller 0,6 mio. kr. set i forhold til egenkapitalen ultimo 2021. At egenkapitalen ikke stiger mere, skyldes primært Sparekassens negative resultat på 4,8 mio. kr. efter skat, hvorfra der skal fratrækkes garantrente for året, der er gået. Kunderne har igen i år udvist stor tillid til Sparekassen, og øget deres garantindsbud med i alt 7,0 mio. kr. Vi er meget taknemmelige, og utrolig glade for den meget store lokale opbakning, som vores kunder har vist Sparekassen i 2022. Garantkapitalen er steget fra t.kr. 85.907 til i alt t.kr. 92.918 ultimo 2022. Det er en stigning på 8,2 %. Pr. 31.12.2022 har vi 3.512 garantier. Den store stigning skyldes, bl.a. at vi igennem de seneste år har fået mange nye kunder, som oftest også bliver garant i løbet af en periode.

Sparekassens risikoeksponering er opgjort til 684,2 mio. kr., mens kapitalgrundlaget kan opgøres til 154,4 mio. kr. svarende til en faktisk kapitalprocent pr. 31. december 2022 på 22,6 %. Ledelsen har fastsat et kapitalmål på 4 % over kapitalkravet efter indfasning af buffere og NEP-krav.

I henhold til lov om finansiel virksomhed skal bestyrelsen og direktionen sikre, at Sparekassen har et tilstrækkeligt kapitalgrundlag, hvilket er den kapital, der efter ledelsens vurdering som minimum skal til for at dække alle væsentlige risici.

Det individuelle solvensbehov er opgjort til 10,5 %, der blandt andet er fastsat ud fra ledelsens forventninger til fremtiden m.m. Opgørelsen af solvensbehovet er baseret på bekendtgørelse om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov og på Finanstilsynets vejledning herom. Sparekassen har på baggrund af de beregnede solvensbehov opgjort en umiddelbar overdækning på 82,4 mio. kr., som udgør forskellen mellem det nuværende kapitalkrav (solvensbehov) og den faktiske kapital (kapitalprocent), og før indfasning af buffere og NEP-krav. Sparekassen har opgjort solvensbehovet efter en 8+ tilgang svarende til Finanstilsynets foretrukne metode.

Det er ledelsens vurdering, at kapitalen er tilstrækkelig til at dække den risiko, der er forbundet med Sparekassens aktiviteter. Sparekassen forventer således fuldt ud at kunne leve op til kravene, som de er udformet p.t., hvorfor regnskabet aflægges som going concern.

Væsentlige uforudsete ændringer i vejledningen om tilstrækkeligt kapitalgrundlag, eller i Finanstilsynets fortolkning eller praksis for vurdering af det nødvendige solvensbehov, kan medføre, at Sparekassens kapitalmæssige overdækning mindskes, og det kan ikke afvises, at en sådan ændring kan være væsentlig. Ligeledes kan fortsat nedadgående konjunkturer og væsentlige uforudsete begivenheder hos låntagere påvirke Sparekassens solvensbehov væsentligt.

Der henvises til Sparekassens hjemmeside (www.sparekassen.dk) for en beskrivelse og uddybning af solvensbehovet for 2022.

Der henvises endvidere til Sparekassens redegørelse for risikostyring 2022 for en uddybning af beskrivelsen af ny regulering, herunder en uddybning af den forventede betydning for Sparekassen.

Nedskrivningsegne passiver (NEP)

NEP-kravet har som formål at sikre, at det enkelte pengeinstitut har tilstrækkeligt med nedskrivningsegne passiver (NEP) til, at der kan gennemføres en smidig restrukturering eller afvikling af et pengeinstitut, hvis det bliver nødlidende, uden involvering af statslige midler, og uden at afviklingen får væsentlig negativ effekt på den finansielle stabilitet. Hidtil har NEP-tillæg været et selvstændigt krav, fastsat af Finanstilsynet. Det er fortsat Finanstilsynet, som fastsætter kravet til NEP, men fremadrettet er NEP-kravet dynamisk, i takt med udviklingen i det opgjorte solvensbehov, idét NEP-kravet nu skal ses som summen af solvensbehovet og det hidtidige begreb NEP-tillæg. NEP-tillægget bliver på den måde en afledt effekt, i forhold til solvensbehovet.

Ud over det individuelle solvensbehov på 10,5 % kommer kapitalbevaringsbufferen, der er fuld indfaset med 2,5 %, den kontracykliske kapitalbuffer, der er indfaset med 2,0 % samt NEP-tillægget, der er indfaset med 2,4 %, hvorefter det samlede krav til Sparekassens kapitalgrundlag udgør 17,4 %.

Sparekassens kapital situation ultimo 2022 i skematisk form:

Kapital	Mio. kr.	%
Kapitalgrundlag pr. 31.12.22	164,4	24,0
Kapitalbehov	72,0	10,5
Overdækning før buffere	92,4	13,5
Kapitalbevaringsbuffer	17,1	2,5
Kontracyklisk kapitalbuffer	13,7	2,0
NEP-tillæg	16,4	2,4
Overdækning efter bufferkrav og NEP-tillæg	45,2	6,6

Kommende kapitalkrav

Den kontracykliske kapitalbuffer

Den kontracykliske kapitalbuffer, der blev frigivet i marts 2020 som reaktion på Covid-19, er på ny under opbygning og udgør ultimo 2022 2,0 %. Erhvervsministeren besluttede i marts 2022 at bufferen forøges med yderligere 0,5 %, hvorefter bufferen er fuld indfaset med 2,5 % pr. 31. marts 2023.

Finanstilsynet og Finansiell Stabilitet har i henhold til Lov om finansiell virksomhed udarbejdet planer for afvikling af nødlidende pengeinstitutter. I forbindelse med disse planer skal myndighederne for alle pengeinstitutter fastsætte et krav til nedskrivningsegne passiver (NEP-krav) i overensstemmelse med det afviklingsprincip, som myndighederne har fastlagt for det enkelte institut. Det generelle afviklingsprincip for mindre og mellemstore pengeinstitutter, som Sparekassen følger, indebærer, at der skal foretages en kontrolleret afvikling af pengeinstituttet, hvor en del af instituttet sælges, og en del, som ikke umiddelbart vurderes at kunne sælges, rekapitaliseres på ny. NEP-kravet består af et tabsabsorberingsbeløb, der svarer til solvensbehovet, og et NEP-tillæg i form af et rekapitaliseringsbeløb.

NEP-kravet indfases frem mod 1. januar 2024, hvor kravet er fuldt gældende.

Finanstilsynet genberegner og fastsætter NEP-kravet én gang årligt, hvorfor NEP-kravet og indfasningen frem i tid ændrer sig fra år til år. Ultimo 2022 udgør Sparekassens krav 12,9 procentpoint, mens det af Finanstilsynet senest fastsatte NEP-krav gældende fra 1. januar 2023

og den tilknyttede indfasning frem mod 1. januar 2024, hvor NEP-kravet er fuldt indfaset, fremgår af oversigten nedenfor.

Indfasning af NEP-krav	31. januar 2022	1. januar 2023	1. januar 2024
NEP-krav i pct. af risikovægtede eksponeringer	12,9 %	14,3 %	15,1 %

NEP-tillægget dvs. rekapitaliseringsbeløbet skal opfyldes med kapitalgrundlagsinstrumenter eller med ikke-foranstillet seniorgæld (Senior Non-Preferred instrumenter), der er efterstillet simple kreditorer og derved skærmer de simple kreditorer i en afviklingsituation.

Sparekassen har som målsætning løbende at afdække NEP-tillægget med egentlig kernekapital, eller med Senior Non-Preferred instrumenter.

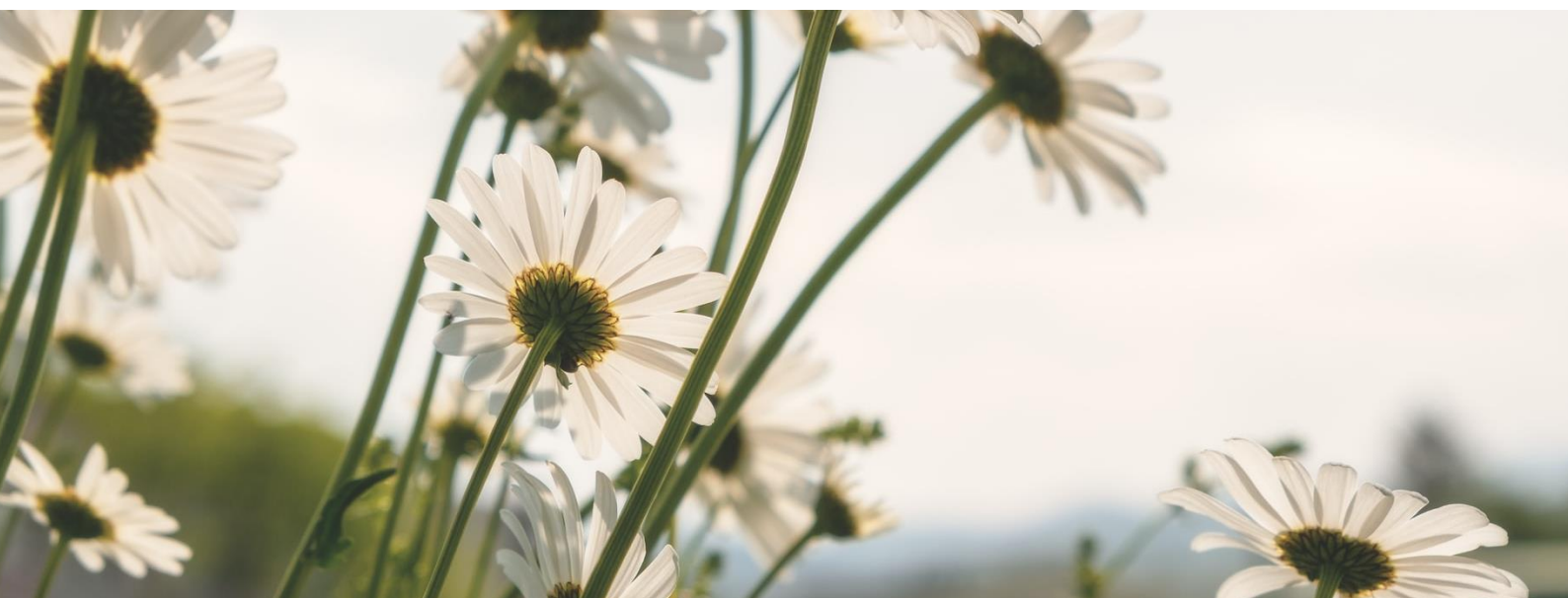
Sparekassens kapitalsituation (med udgangspunkt i kapitalen pr. 31.12.2022 ved fuldt indfaset bufferkrav og fuld indfaset NEP-tillæg (2024)).

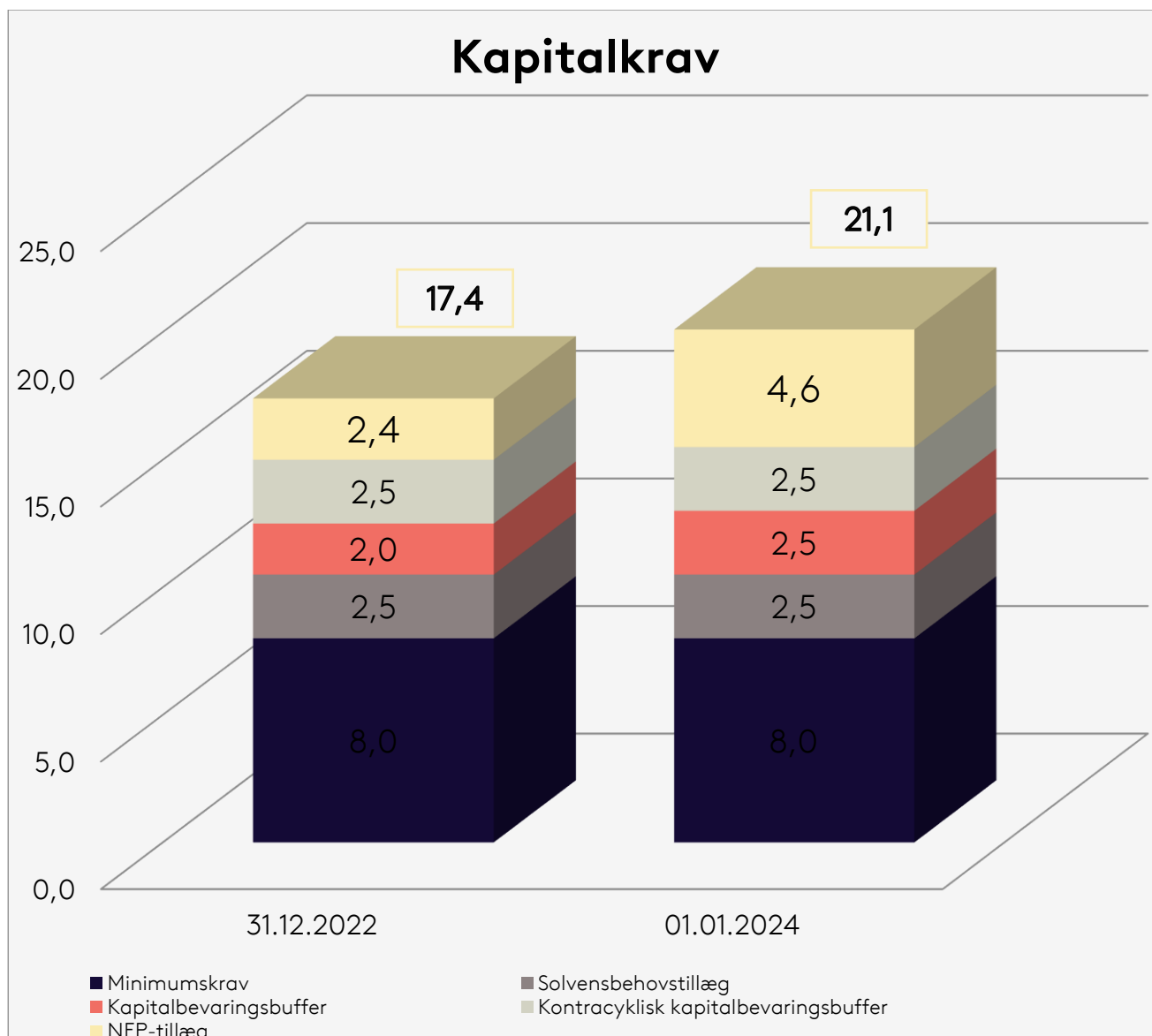
Kapital	Mio. kr.	%
Kapitalgrundlag pr. 31.12.22	164,4	24,0
Kapitalbehov	72,0	10,5
Overdækning før buffere	92,4	13,5
Kapitalbevaringsbuffer	17,1	2,5
Kontracyklisk kapitalbuffer	17,1	2,5
NEP-tillæg	31,8	4,6
Overdækning efter bufferkrav og NEP-tillæg	26,4	3,9

Status på fremtidig kapitalsituation

I takt med indfasningen af de kommende kapitalkrav frem mod 2024 vil kapitalkravet stige mærkbart.

Sparekassen arbejder løbende med kapitalplaner for at sikre, at vi til enhver tid kan honorere de kommende kapitalkrav. Nedenfor er lavet en illustration, som viser solvenskravet ultimo 2022, samt ved fuld indfasning primo 2024.

Sparekassen har ultimo 2022 en NEP-kapitalprocent på 24,0 og har derved en komfortabel overdækning i forhold til solvenskravet ultimo 2022. Ved fuld indfasning af alle nu kendte kapitalkrav, vil Sparekassen, alt andet lige, allerede nu leve op til de kraftigt stigende krav.

Sparekassens bestyrelse har vedtaget, at Sparekassen skal have en solvensmæssig overdækning mindst 4 % point efter indregning af kapitalbevaringsbufferen, den kontracykliske buffer samt NEP-kravet.

Det er forventningen, at indtjeningen i de kommende år kan sikre, at Sparekassen løbende kan leve op til de kommende kapitalkrav med en fornuftig overdækning samtidig med, at Sparekassen kan leve op til sin rolle om et aktivt lokalt pengeinstitut, der har mulighed for at finansiere gode og solide lokale projekter.

På baggrund af Sparekassens kapitalplan forventes det, at kravet bliver opfyldt ved normal indtjening samt via tegning af garantkapital. Bestyrelsen og direktionen overvejer løbende, om der skal tilføres yderligere kapital, men p.t. er der ikke planer om dette.

Likviditet

Sparekassen opgør likviditetskravene på baggrund af "Liquidit Coverage Ratio" (LCR) og "Net Stable Funding Ratio" (NSFR). Lovgivningens krav til begge nøgletal er minimum 100 %. Den 31. december 2022 er Sparekassens LCR opgjort til 879 % mod 668 % i 2021 og NSFR er opgjort til 221 % mod 201 % i 2021. Sparekassen har fastsat et internt minimumskrav til LCR på 168 % og til NSFR på 125 %. Baseret på de nuværende krav har Sparekassen en betydelig overdækning på likviditetsberedskabet i forhold til lovens krav. Overdækningen er på 779 %, svarende til 804 mio. kr.

LCR-beredskabet er opgjort på baggrund af aktivernes forskellige likviditet, og hvordan disse vægter i opgørelsen af likviditetskravet:

	T.kr.	%
Level 1a aktiver	546.238	58
Level 1b aktiver	357.760	38
Level 2a aktiver	29.454	3
Level 2b aktiver	6.580	1
Total	940.032	100

Ledelsen vurderer fortsat, at Sparekassen har tilstrækkelig likviditet til fortsat drift.

Usikkerhed ved indregning og måling

De væsentligste usikkerheder ved indregning og måling knytter sig til nedskrivninger på udlån, hensættelser på garantier og værdiansættelse af finansielle instrumenter. Ledelsen vurderer, at usikkerheden ved regnskabsaflæggelsen for 2022 er på et niveau, der er forsvarligt. Vi henviser til beskrivelsen i note 2.

Tilsynsdiamanten

Sparekassen har i lighed med tidligere år opgjort de forskellige målepunkter i den såkaldte tilsynsdiamant. Tilsynsdiamanten fastlægger en række særlige risikoområder med en række grænseværdier. Ved udgangen af 2022 ligger Sparekassen inden for samtlige grænseværdier i tilsynsdiamanten, hvilket fremgår af nedenstående tabel. Vi vil til stadighed arbejde med pejlemærkerne.

Sparekassen har forholdt sig således til de fire pejlemærker i tilsynsdiamanten:

- Vi ønsker en meget tilfredsstillende likviditetssituation og ønsker ikke et likviditetsnøgletal under 168 %.
- Vi ønsker en kontrolleret udlånsvækst.
- Vi ønsker ikke en markant øget eksponering inden for ejendomssektoren.
- Vi ønsker ikke, at antallet af store eksponeringer øges markant.

Sparekassens tal er nedenfor sammenlignet med Finanstilsynets anbefalinger.

Tilsynsdiamanten	Finanstilsynets grænseværdier	Rise Sparekasse Pr. 31. december 2022
Summen af 20 største eksponeringer	<175 %	76,4 %
Udlånsvækst	<20 %	10,8 %
Ejendomseksponering	<25 %	3,3 %
Likviditetspejlemærke	>100 %	911 %

Tilsynsdiamanten	Finanstilsynets grænseværdier	Rise Sparekasse Pr. 31. december 2021
Summen af 20 største eksponeringer	<175 %	72,6 %
Udlånsvækst	<20 %	18,0 %
Ejendomseksponering	<25 %	3,0 %
Likviditetspejlemærke	>100 %	697 %

Sparekassens fremtidige udvikling er afhængig af kontrolleret vækst og en nettoudlånsvækst 10,8 % i 2022 ligger lige omkring vores langsigtede mål om en maksimal gennemsnitlig vækst på 10 % pr. år. Stigningen kan henføres til at Sparekassen i 2022 har indgået en del nye kundeforhold med nye kunder. Likviditetspejlemærket er steget, hvilket skyldes, at vi har øget vores indskud i Danmarks Nationalbank samt at nettooutflowet er faldet.

Redegørelse om underrepræsenteret køn i Sparekassens øverste ledelseslag samt øvrige ledelsesniveauer.

I Sparekassen tror vi på, at mangfoldighed er med til at skabe bedre resultater og hjælper os til at træffe bedre beslutninger. Vi arbejder derfor med at skabe større diversitet i organisationen, og har et mål om at skabe balance mellem mænd og kvinder i ledelsen af vores organisation.

Pr. 31. december 2022 har Sparekassen en ligelig fordeling med 4 bestyrelsesmedlemmer af hvert køn. Ud fra en konkret vurdering af Sparekassens forhold, herunder navnlig den branche vi opererer inden for, samt de kompetencer, der følgelig skal være til stede i bestyrelsen, har Sparekassen opfyldt den langsigtede målsætning.

Politik for øvrige ledelsesniveauer

Vi har en personalepolitik, som sikrer lige muligheder for deltagelse i uddannelse, og dermed også lige muligheder for at deltage i lederuddannelser hos Finanssektorens Uddannelsescenter, Erhvervsskoler og Universiteter. Uddannelse og erfaring er vigtige faktorer, når der søges efter kandidater til de forskellige stillinger, som Sparekassen opslår. Kandidater, uanset køn, etnisk baggrund, handicap, seksuel overbevisning m.v., som opfylder stillingens kvalifikationskrav kan ansøge og komme i betragtning til stillinger i Sparekassen, herunder også de øvrige ledelseslag.

Sparekassen ønsker en ligelig repræsentation af begge køn i det øvrige ledelseslag. På sigt skal der arbejdes med en mere fleksibel ledelsesstruktur i Sparekassen.

Kontrol og risikostyring i forbindelse med regnskabsaflæggelsen

Bestyrelsen vurderer løbende, og mindst én gang årligt, de samlede risikoforhold og de enkelte risikofaktorer, som er forbundet med Sparekassens aktiviteter. Bestyrelsen vedtager retningslinjer for de centrale risikoområder, følger udviklingen og sikrer tilstedeværelse af planer for styring af de enkelte risikofaktorer, herunder forretningsmæssige, finansielle risici og forsikringsforhold. Der henvises yderligere til regnskabet note 3.

Whistleblower-ordning

Med henblik på at give mulighed for hensigtsmæssig og fortrolig rapportering af alvorlige forseelser eller mistanke herom, er der etableret et særligt system, hvori Sparekassens medarbejdere kan indrapportere uetisk adfærd, som de måtte være bekendt med, eller have mistanke om. Whistleblower-systemet er outsourcet, og bestyrelsen har ikke modtaget indberetninger i år 2022.

Revisionsudvalg

Sparekassens bestyrelse varetager opgaverne, som henhører til revisionsudvalget.

Vederlag til ledelsen

For at tiltrække og fastholde Sparekassens ledelsesmæssige kompetencer er direktionen og ledende medarbejders aflønning fastlagt under hensyntagen til arbejdsopgaver, værdiskabelse og vilkår i sammenlignelige virksomheder.

Sparekassens ledelse har udarbejdet en lønpolitik og praksis for aflønning af ledelsen og andre ansatte med indflydelse på Sparekassens risikoprofil, som er vedtaget af repræsentantskabet. Det fremgår heraf, at der alene kan aftales fast aflønning samt udbetaling af fratrædelsesgodtgørelse. For yderligere informationer se:

<https://www.sparekassen.dk/Sparekassen/Corporate-Governance-mv>.

Anbefaling for god selskabsledelse

Bestyrelsen har forholdt sig til Komitéen for god Selskabsledelses anbefalinger som er offentlig tilgængelige. For yderligere informationer se:

<https://www.sparekassen.dk/Sparekassen/Corporate-Governance-mv>.

FinansDanmarks ledelseskodex

Bestyrelsen har forholdt sig FinansDanmarks ledelseskodex. For yderligere informationer se:

<https://www.sparekassen.dk/Sparekassen/Corporate-Governance-mv>.

Samfundsansvar

Sparekassen tager, som det lokale pengeinstitut vi er, et stort samfundsansvar i det daglige virke. Udgangspunktet for vores lokale forankring er at udvise samfundsansvar i hele vores markedsområde.

Sparekassen foretager en årlig udlodning af midler til lokalsamfundets mange forskellige foreninger, som gør en forskel i vores lokalområder. Gaveuddelingen sker i foråret hvert år. Uddelingen sker til foreninger, kulturbegivenheder og gode lokale formål, som er medvirkende til at skabe trivsel og udvikling i lokalområderne. Sparekassen deltager ligeledes som sponsor i mange foreninger og til mange lokale arrangementer. Sparekassen ønsker at bakke op om de lokale ildsjæle, som medvirker til, at der sker mange forskellige aktiviteter i lokalområderne, hvor vi er repræsenteret. Vi vil medvirke til udvikling, vækst og trivsel, sammen med de lokale ildsjæle, privatkunder og virksomheder, der hvor vi selv lever, bor og har vores hverdag.

I Sparekassens bestyrelse har bestyrelsesmedlemmerne en mangfoldighed, som er repræsenteret ved en ligelig kønsmæssig fordeling, en geografisk spredning og en fornuftig erhvervsfaglig repræsentation.

I Sparekassens ledelse har vi en differentieret kønsmæssig fordeling og blandt Sparekassens personale er der ligeledes en differentieret kønsmæssig- og god geografisk repræsentation. Alle medarbejdere har lige mulighed for at deltage i kompetencegivende uddannelser, hvis de ønsker at gøre brug af det, eller såfremt de har behov for genopfriskning af faglige områder. Nogle af medarbejdere har deltid, fordi det passer bedst ind i deres familie- og privatliv. Rent aldersmæssigt, er der en overvægt af personer med en del år på bagen, så vi ønsker os på lang sigt flere yngre ansatte. De sidste par år, har vi startet på et generationsskifte ved bl.a. at tage unge ind som studentermedhjælp eller finansuddannede i praktik. Det gør at vi har lettere ved at vurdere dem i forbindelse med en fremtidig ansættelse.

Sparekassens medvirker også til at fortælle om sektoren ved af afholde indlæg for studerende om økonomi og om hvad de skal være opmærksomme på når de flytter hjemme fra.

Miljømæssigt har Sparekassen investeret i og opsat to solcelleanlæg på hovedkontoret i Rise og i filialen i Flemløse. Der er også investeret i natsenkning i Rise samt indkøbt andele i vindmøller. I Svendborg filialen er der opsat varmepumper og anlæg, som reducerer strøm og varmekonsumet. Samtidig arbejder vi løbende på at udskifte vores belysning således, at vi også benytte mindre energi på det område. Alle disse tiltag er medvirkende til, at vi reducerer vores miljømæssige belastning og reducerer vores CO2 udslip.

Ser vi på en samlet opgørelse af Sparekassens el-forbrug samt produktionen af el fra solceller samt vindmøller, så har vi igennem flere år produceret mere el end vi har forbrugt. Elforbruget er således afdækket af CO2 neutrale produktionsformer.

Vi har igangsat en løbende udskiftning af Sparekassens reklameartikler, hvilket betyder at en større og større del bliver lavet af mere miljøvenlige materialer.

Vi ønsker at skabe langsigtede optimale resultater for vores kunder, medarbejdere, garantier, lokalsamfundet og Sparekassen, så vi kan drive pengeinstitut nu og mange år frem.

Sparekassens produkt udbud omfatter to puljer til energi lån. Vi har afsat to gange 20 mio. kr. til henholdsvis energi billån og energiforbedringer til boliglån.

På investeringssiden sætter vi barren højt, i forhold til det vi forventer af vores samarbejdspartnere, og de produkter vi formidler. Både Sparinvest og BankInvest har en flot historik med at implementere de globale resolutioner, som især FN har udstukket, i deres investeringsstrategier. Begge udbydere har en bred palette af investeringsafdelinger, som tænker miljø og bæredygtighed ind i deres investeringsvalg.

Begge har implementeret:

- År 1999
UN Global compact
(Retningslinier for socialt ansvar)
- År 2009
UN Pri
Seks ambitionsprincipper, hvor målet er at bæredygtighed bliver et omdrejningspunkt hos investorer og ligeledes hvordan, man som investor kan udøve et aktivt ejerskab.
- År 2015
FN's 17 Verdensmål
Spænder bredt over ligestilling, anstændige løn-/arbejdsvilkår, mindre ulighed til rent vand, klimainsats og ansvarlig forbrug/produktion.

Begge samarbejdspartnere tager i deres produktudvikling og udvælgelse af investeringsmuligheder udgangspunkt i ovennævnte. Der foreligger empiri på, at det kan ske uden at tilsidesætte ønsket om afkast, hvilket kun øger opfattelsen af, at det er den rigtige vej at gå.

I det forgangne år er udviklingen forsat, bæredygtighed, ESG og klimamål er i endnu højere grad omdrejningspunktet for den udvikling vores udbydere af investeringsprodukter er i gang med. Fra den politiske side er der også stillet krav og tilføjet endnu en vinkel i Sparekassens investeringsrådgivning, idet vi fra 02.08.2022 inddrager kundernes stillingtagen til deres forskellige bæredygtigheds præferencer. Dette sker via spørgsmål og dialog med kunderne. Derigennem får vi mange gode snakke og skaber naturligt fokus på området, hvilket er helt i tråd med Sparekassens formål.

Ligeledes har vores medarbejdere mulighed for at placere andele af deres pensionsordninger i AP-pension i grønne fonde til langsigtet gavn for miljøet.

På kreditforeningsområdet arbejder både Totalkredit og DLR-kredit med den grønne omstilling. De deltager og præger debatten om de forskellige parametre og rammevilkår, som fremover skal opfyldes, hvis et kreditforeningslån skal være grønt og bæredygtigt. De forventer begge stigende efterspørgsel efter grønne lån, som sikkert kommer til at afhænge af de forskellige ejendommers energimærkning og flere andre kriterier, alt efter hvilken type ejendom der er tale om. Bæredygtig finansiering er kommet for at blive, og vil være i stor udvikling i de næste mange år. Totalkredit tilbyder hjælp på flere forskellige områder inden for den grønne omstilling og har i den forbindelse lavet en energiberegner. Derudover giver bl.a. tilskud til udskiftning af gas- oliefyr samt mulighed for favørpriser på energitjek.

Handlingsplan for reduktion af CO2-aftrykket fra investeringsprodukter

Rise Sparekasse bakker op om den grønne omstilling og de mange tiltag, der tages på dette område.

Finanssektoren, herunder vores samarbejdspartnere, er i en god proces med udvikling af flere gode og nye tiltag, som på sigt giver os beregninger og rapporter af data på området. Vi vil over tid i stigende grad tænke bæredygtighed ind i vores forretningsmodel, og derved yde en endnu større indsats til bl.a. reduktion af CO2 udledningen. Som et mindre pengeinstitut, der udgør en beskeden del af danske pengeinstitutters samlede arbejdende kapital, vil vi primært fokusere på at bakke op om de tiltag som iværksættes på sektorniveau og via samarbejdspartnere.

Vi bakker op om de anbefalinger som Forum for Bæredygtig Finans lancerede i december 2019. I 2021 fremlagde Sparekassen sin første årlige handlingsplan for reduktion af CO2 aftrykket på vores investeringsprodukter. Handlingsplanen opfattede en del af investeringerne på vores kunders vegne, samt dele af Sparekassens egenbeholdning af investeringsprodukter, og var således den først i en række som løbende udvides med yderligere data. Vi har 2022 arbejdet videre med at forfine modellen, således at vi har fået langt flere data med i rapporten. Vi har offentliggjort handlingsplanen på:

<https://www.sparekassen.dk/Sparekassen/Corporate-Governance-mv>.

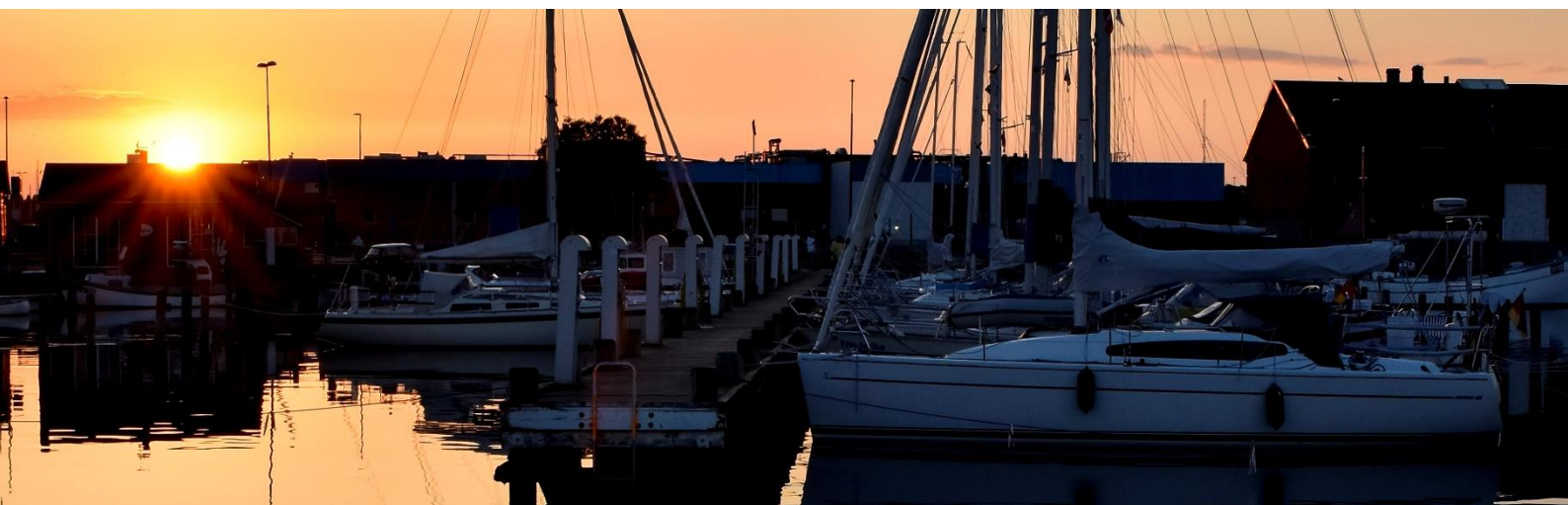
Handlingsplan for reduktion af CO2-aftrykket fra udlån

Forum for Bæredygtig Finans anbefalede i 2019 desuden, at vi i forbindelse med årsrapporten for 2022 ligeledes skulle fremlægge en handlingsplan for reduktion af CO2 aftrykket på vores udlånsområde. Vi har offentliggjort handleplanen på:

<https://www.sparekassen.dk/Sparekassen/Corporate-Governance-mv>.

Denne handlingsplan er vores første for så vidt angår udlån, så handlingsplanen anskueliggør og afspejler, hvor Sparekassen står aktuelt. Vores fokus vil være løbende at skabe gennemsigtighed med henblik på at identificere de af vores udlån, hvor der er det største CO2-reduktionspotentiale, for derigennem at gå i dialog med kunderne om en CO2 reduktionsplan.

Rise Sparekasse tilbyder i dag en række attraktive udlånsprodukter især inden for finansiering af ejendomme og biler. Disse udlånsprodukter, der er rettet mod at nedbringe kundernes CO2-aftryk, er dels udviklet i Rise Sparekasse og sammen med vores samarbejdspartnere inden for realkreditområdet – Totalkredit og DLR-kredit.

Begivenheder efter regnskabsårets afslutning

Der er fra balancedagen og frem til i dag ikke indtrådt forhold, som forrykker vurderingen af årsrapporten.

Forventet udvikling 2023

I 2023 forventes stigende indtægter og stigende omkostninger. Vi forventer, at indtægterne stiger lidt mere end omkostningerne.

Nedskrivningerne forventes at ligge på et niveau omkring 1 % af udlånet.

Resultatet før skat forventes at udgøre mellem 8 og 10 mio. kr. for 2023.

Der er som altid væsentlig usikkerhed for så vidt angår kursreguleringer og nedskrivninger. År 2023 vil være præget af stor usikkerhed, da udviklingen i krigen imellem Rusland og Ukraine kan få afgørende betydning for samfundsøkonomien. Renteudviklingen vil afhænge af inflationspresset. Centralbankerne arbejder for en årlig inflation omkring to procent og derfor vil de hæve renten, indtil de ser ændringer i den økonomiske udvikling, som tilsiger at inflationen falder til det ønskede niveau. Såfremt ikke sker i et passende tempo vil økonomien kunne ende i recessions og dermed tilføre større usikkerhed. COVID-19 pandemien kan vi ikke erklære fuld ud afsluttet, der kan opstå nye varianter, som sætter samfundsøkonomien under pres igen.

Sparekassens ledelse

Rise Sparekasses organisation og ledelse:

Sparekassen har, som en selvejende institution og som en finansiel virksomhed under tilsyn af Finanstilsynet, organiseret selskabsledelsen på følgende måde:

- Garanter / garantmøder
- Repræsentantskab / repræsentantskabsmøder
- Bestyrelse / bestyrelsesmøder
- Direktion

Repræsentantskabet:

Repræsentantskabet består af 50 medlemmer, der vælges på garantmøder.

Repræsentantskabet vælger bestyrelsen.

Repræsentantskabet er Sparekassens øverste myndighed og mødes mindst én gang årligt.

Bestyrelse og direktion:

Bestyrelsen består p.t. af 8 medlemmer, hvoraf ét er valgt af medarbejderne.

Det tilstræbes, at bestyrelsen har gode kompetencer, en fornuftig aldersfordeling samt en bred erhvervmæssig baggrund.

Den finansielle lovgivning stiller krav om, at ledelsen i et pengeinstitut opfylder en lang række betingelser om egnethed (kvalifikationer og erfaring) samt hæderlighed. Bestyrelsen har gennemført en selvevaluering på dette punkt. Dette arbejde har givet de enkelte bestyrelsesmedlemmer en større og mere konkret indsigt i bestyrelsesarbejdet. Bestyrelsesmedlemmerne deltager løbende i kurser og uddannelse, så deres viden løbende opdateres og ajourføres.

Bestyrelsen har ansvar for at udnævne en direktion, der udgør den daglige ledelse. Bestyrelsen skal derudover godkende Sparekassens strategier og drøfte spørgsmål af principiel karakter med den daglige ledelse. Herudover er det bestyrelsens opgave at fastsætte rammer for Sparekassens samlede risici og grundlaget for kontrolaktiviteterne, samt at kontrollere overholdelse deraf. Bestyrelsen mødes mindst 11 gange om året.

LEDELSESERHVERV

Bestyrelse og direktionens ledelseshverv:

Bestyrelsen

Formand: Gårdejer Leif Juul Sørensen

- Formand i Ærøskøbing Vandværk amba, 5970 Ærøskøbing

Næstformand: Leder Ole Kjær Jensen

- Bestyrelsesmedlem i Flemløse Badminton forening
- Bestyrelsesmedlem i Flemløse/Voldtofte Landsbylaug

Direktør Niels Riis

- Bestyrelsesmedlem og direktør i Naturrådgivningen A/S
- Direktør i Niels Riis Holding ApS

Gårdejer Rasmus Peder Rasmussen

- Bestyrelsesmedlem i Rise Vandværk a.m.b.a.

Direktion

Direktør Bjarne V. Nielsen

- Bestyrelsesmedlem i Nærpension A/S

Bestyrelsens forslag til forrentning af garantkapitalen

Sparekassens forrentning af garantkapitalen indregnes direkte over egenkapitalen, og bestyrelsen foreslår en forrentning af garantkapitalen på 2,5 %, svarende til t.kr. 2.211 for regnskabsåret 2022.

LEDELSESPÅTEGNING

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2022 for Rise Sparekasse.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Sparekassens aktiver, passiver, og finansielle stilling pr. 31. december 2022 samt af resultatet af Sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2022.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i Sparekassens aktiviteter og økonomiske forhold, samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som Sparekassen kan påvirkes af.

Årsrapporten indstilles til repræsentantskabets godkendelse.

Rise, den 23. februar 2023

Direktion

Bjarne V. Nielsen
Direktør

Bestyrelse

Gårdejer Leif Juul Sørensen, formand

Leder Ole Kjær Jensen, næstformand

Servicechef Hanne Herzog

Personalekonsulent Anne Jeppe Nielsen

Gårdejer Rasmus Peder Rasmussen

Direktør Niels Riis

Rådgiver Maj-Britt Kisby, medarbejdervalgt

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS ERKLÆRINGER

Til repræsentantskabet i Rise Sparekasse

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Rise Sparekasse for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2022, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter lov om finansiell virksomhed.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Sparekassens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2022 samt af resultatet af Sparekassens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2022 i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

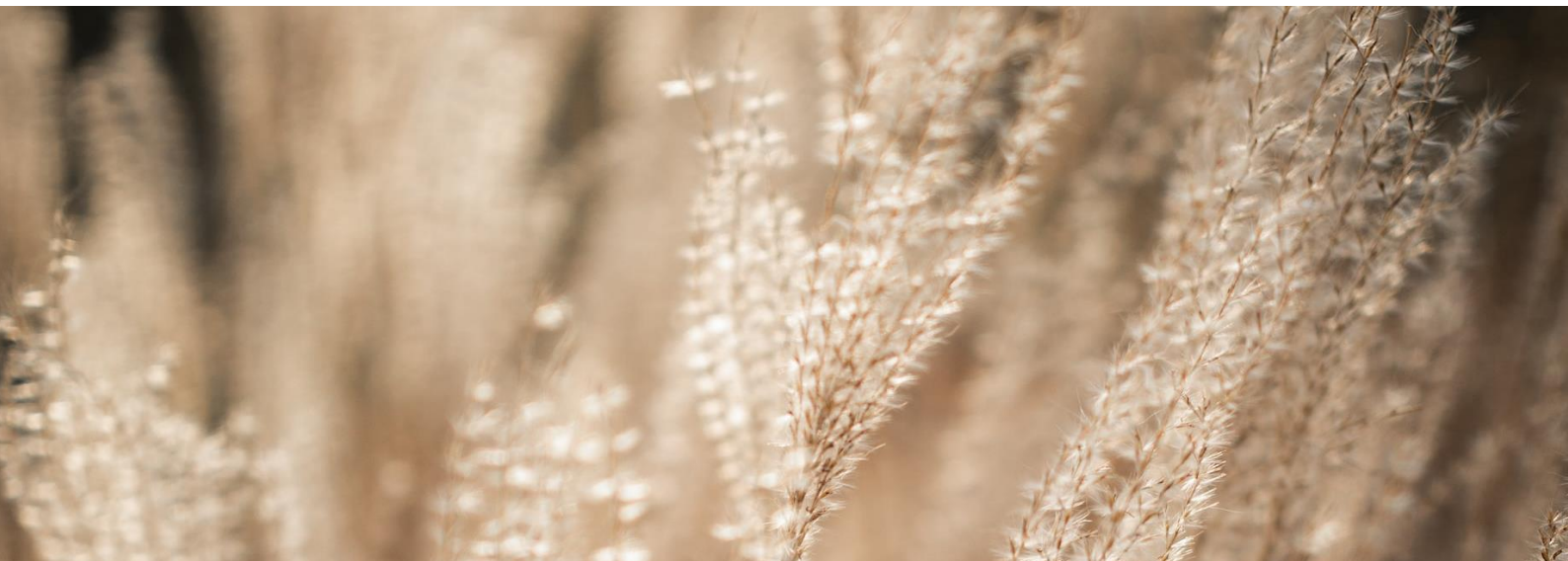
Vores konklusion er konsistent med vores revisionsprotokollat til bestyrelsen.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af Sparekassen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisoreres etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i artikel 5, stk. 1, i forordning (EU) nr. 537/2014.

Vi blev første gang valgt som revisor for Rise Sparekasse den 30. marts 2017 for regnskabsåret 2017. Vi er valgt årligt ved repræsentantskabsbeslutning i en samlet sammenhængende opgaveperiode på 6 år frem til og med regnskabsåret 2022.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2022. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Nedskrivninger på udlån og hensættelser til tab på garantier.	Forholdet er behandlet således i revisionen
<p>Udlån udgør for Sparekassen 443,9 mio. kr. pr. 31. december 2022, og garantier udgør 263,5 mio. kr. (udlån udgjorde 400,6 mio. kr. og garantier udgjorde 322,4 pr. 31. december 2021). Der er udgiftsført nedskrivninger på udlån og garantier på 1,3 mio. kr. (netto) i perioden 1. januar – 31. december 2022 i regnskabet. (Der er tilbageført nedskrivninger 2,7 mio. kr. i perioden 1. januar – 31. december 2021).</p> <p>Fastlæggelsen af forventede nedskrivninger på udlån og hensættelser til tab på garantier er forbundet med betydelig usikkerhed og i et vist omfang baseret på ledelsesmæssige skøn. Som følge af væsentligheden af disse skøn og størrelsen af udlån i Sparekassen er revisionen af nedskrivninger på udlån og hensættelser til tab på garantier et centralt forhold ved revisionen.</p> <p>Principperne for opgørelse af nedskrivninger på udlån og hensættelser til tab på garantier er nærmere beskrevet i anvendt regnskabspraksis og ledelsen har beskrevet håndteringen af kreditrisici samt vurdering af nedskrivningsbehovet i note 1, 2 og 3 i regnskabet.</p> <p>De forhold vedrørende udlån, som indeholder størst skøn, og som derfor kræver øget opmærksomhed ved revisionen er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identifikation af eksponeringer, som er kreditforringet. • Parametre og ledelsesmæssige skøn i den anvendte beregningsmodel for fastlæggelsen af de forventede tab i stadie 1 og 2. • Værdiansættelse af sikkerheder og fremtidige pengestrømme, herunder ledelsesmæssige skøn knyttet til fastlæggelsen af forventede tab i stadie 3 • Vurdering af konsekvenserne af begivenheder, som modellerne ikke i forvejen tager højde for, både i form af ledelsesmæssige skøn indarbejdet i modellerne og ledelsesmæssige tillæg til modellerne. 	<p>Baseret på vores risikovurdering har revisionen omfattet en gennemgang af Sparekassens relevante forretningsgange for udlån, test af relevante kontroller og analyse af udviklingen i kreditkvaliteten på udlån og herunder størrelsen af nedskrivningerne samt hensættelserne til tab på garantier.</p> <p>Vores revisionshandlinger har bestået af test af relevante kontroller vedrørende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Løbende vurdering af kreditrisikoen. • Vurdering og validering af input og forudsætninger anvendt i beregning af nedskrivningerne samt hensættelser til tab på garantier i stadie 1 og 2. • Fastsættelse af ledelsesmæssige skøn i modellen og i stadie 3. <p>Vores revisionshandlinger har desuden omfattet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stikprøvevis gennemgang af eksponeringer for at sikre, at der sker rettidig identifikation af kreditforringelse af udlån samt hensættelser til tab på garantier. • Indhentet og evalueret systemrevisionserklæring fra Sparekassens datacentral, der omfatter en vurdering af Sparekassens opgjorte parametre og korrekt inddeling i stadier. • Udfordring af de væsentlige forudsætninger i den anvendte beregningsmodel med særligt fokus på objektivitet og det anvendte datagrundlag. • For udlån klassificeret i stadie 3, har vi stikprøvevist testet, at det opgjorte nedskrivningsbehov samt hensættelser til tab på garantier er i overensstemmelse med lovgivningens retningslinjer herom, herunder anvendte sikkerhedsværdier og scenariefastsættelse. • Udfordring af ledelsesmæssige skøn indarbejdet i modellerne og ledelsesmæssige tillæg til modellerne i relation til konsekvenserne af begivenheder, som modellerne ikke i forvejen tager højde for.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere Sparekassens evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere Sparekassen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af Sparekassens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om Sparekassens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at Sparekassen ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger eller handlinger foretaget for at eliminere trusler.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af årsregnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i lov om finansiel virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

København, den 23. februar 2023

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56

Anders Oldau Gjelstrup
statsautoriseret revisor
MNE-nr. 10777

RESULTATOPGØRELSE

Beløb i 1.000 kr.	Note	2022	2021
Renteindtægter	6	31.154	28.522
Negative renteindtægter	7	586	2.343
Renteudgifter	8	468	656
Positive renteudgifter	9	3.894	4.667
Nettorenteindtægter		33.994	30.190
Udbytte af aktier m.v.		1.084	593
Gebyrer og provisionsindtægter	10	33.216	28.746
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter		1.548	1.368
Nettorente- og gebyrindtægter		66.746	58.161
Kursreguleringer	11	-20.501	2.656
Udgifter til personale og administration	12	51.583	48.344
Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver		1.450	1.602
Andre driftsudgifter	13	37	21
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	14	1.323	-2.682
Resultat før skat		-8.148	13.532
Skat	15	-3.310	5.241
Årets resultat		-4.838	8.291
Totalindkomst:			
Årets resultat		-4.838	8.291
Årets totalindkomst		-4.838	8.291
Forslag til resultatdisponering			
Rente til garantierne		2.211	1.974
Overført til/fra egenkapitalen		-7.049	6.317
I alt anvendt		-4.838	8.291

BALANCE

Beløb i 1.000 kr. - Pr. 31.12.	Note	2022	2021
Aktiver			
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavende hos centralbanker		534.701	437.158
Tilgodehavende hos kreditinstitutter og centralbanker	16	33.884	28.450
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	17	443.944	400.605
Obligationer til dagsværdi	18	416.392	435.910
Aktier m.v.	19	72.428	67.615
Aktiver tilknyttet puljeordninger	20	190.998	204.020
Immaterielle aktiver	21	0	91
Grunde og bygninger i alt	22	9.359	9.496
Domicilejendomme		9.359	9.496
Øvrige materielle aktiver	23	1.662	2.256
Aktuelle skatteaktiver		169	3.009
Udskudte skatteaktiver	24	4.028	252
Andre aktiver		8.888	14.076
Periodeafgrænsningsposter		3.168	3.044
Aktiver i alt		1.719.621	1.605.982
Passiver			
Gæld			
Indlån og anden gæld	25	1.293.633	1.159.501
Indlån i puljeordninger	26	190.998	204.020
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris		9.954	9.935
Andre passiver		25.161	32.956
Periodeafgrænsningsposter		536	547
Gæld i alt		1.520.282	1.406.959
Hensatte forpligtelser			
Hensættelser til tab på garantier		779	1.325
Andre hensatte forpligtelser		928	703
Hensatte forpligtelser i alt		1.707	2.028
Egenkapital			
Garantkapital		92.918	85.907
Foreslået rente til garantier		2.211	1.947
Overført overskud		102.503	109.141
Egenkapital i alt		197.632	196.995
Passiver i alt		1.719.621	1.605.982

Øvrige noter 1-5 og 28-31

EGENKAPITALOPGØRELSE

	Garant- kapital	Foreslået rente til garanter	Overført resultat	I alt
Beløb i 1.000 kr.				
Egenkapital 1. januar 2021	71.770	1.523	102.457	175.750
Årets resultat	0	1.974	6.317	8.291
Udbetalt rente til garanter	0	-1.523	6	-1.517
Skat af rente til garanter	0	0	334	334
Tilgang garantkapital	17.184	0	0	17.184
Afgang garantkapital	-3.047	0	0	-3.047
Egenkapital 31. december 2021 / 1. januar 2022	85.907	1.974	109.114	196.995
Årets resultat	0	2.211	-7.049	-4.838
Udbetalt rente til garanter	0	-1.974	5	-1.969
Skat af rente til garanter	0	0	433	433
Tilgang garantkapital	11.866	0	0	11.866
Afgang garantkapital	-4.855	0	0	-4.855
Egenkapital 31. december 2022	92.918	2.211	102.503	197.632

NOTER

1. Væsentlig anvendt regnskabspraksis og ændringer i anvendt regnskabspraksis

Årsregnskabet for Rise Sparekasse aflægges i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed, herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. (Regnskabsbekendtgørelsen).

Vi har valgt at præsentere den anvendte regnskabspraksis, som har særlig betydning for regnskabsaflæggelsen for Sparekassen i note 1. Præsentationen af den øvrige anvendte regnskabspraksis fremgår af note 31.

Årsregnskabet præsenteres i danske kroner og afrundet til nærmeste 1.000 kr.

Ændringer i udskudt skat som følge af ændringer i regnskabsmæssige skøn.

Det regnskabsmæssige skøn vedrørende udskudt skat er pr. 1. januar 2023 ændret som følge af implementeringen af "arne skatten" og herved en ændring i skattesatsen fra 2022 til 2024, som følge af ændringer i selskabsskatteloven, skatteforvaltningsloven, skattekontrolloven og ligningsloven. Ændringerne relaterer sig til indførelsen af "Samfundsbidrag fra den finansielle sektor og fradragsloft over lønninger" pr. 9. juni 2022. Ændringen i det regnskabsmæssige skøn er sket som følge af en forskydning i, hvornår det udskudte skatteaktiv, forventes at kunne anvendes, da beregningen af aktivet ændres med de forskellige skattesatser.

Klassifikation og måling af finansielle instrumenter

Klassifikation og måling af finansielle aktiver foretages på baggrund af de kontraktmæssige betalingsstrømme fra de finansielle aktiver og Sparekassens forretningsmodel for de finansielle aktiver.

Dette betyder, at finansielle aktiver, hvor de kontraktmæssige betalinger udelukkende består af renter og afdrag på de udestående beløb, skal klassificeres og efter første indregning måles i henhold til en af følgende forretningsmodeller:

- Finansielle aktiver, som besiddes inden for rammerne af en forretningsmæssig målsætning om at inkassere aktivernes kontraktmæssige betalingsstrømme, der udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb. Finansielle aktiver, som indgår i denne kategori, måles efter første indregning til amortiseret kostpris.
- Finansielle aktiver, som besiddes inden for rammerne af en forretningsmæssig målsætning, der kan opfyldes både ved at inkassere aktivernes kontraktmæssige betalingsstrømme, som udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og renter på det udestående beløb, og ved at sælge de finansielle aktiver. Finansielle aktiver, som indgår i denne kategori, måles efter første indregning til dagsværdi gennem anden totalindkomst.
- Finansielle aktiver, som ikke henhører under en af ovennævnte forretningsmodeller, måles efter første indregning til dagsværdi gennem resultatopgørelsen. Herunder indgår finansielle aktiver, der indgår i en handelsbeholdning; finansielle aktiver, der besiddes med det formål at realisere pengestrømme ved salg af aktiverne og en forretningsmodel, hvor finansielle aktiver styres, og resultatet vurderes på basis af dagsværdier.

Noter

1. Væsentlig anvendt regnskabspraksis og ændringer i anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Finansielle aktiver, hvor de kontraktmæssige betalinger ikke udelukkende består af rente og afdrag på de udestående beløb, måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen. I denne kategori indgår kapitalandele, afledte finansielle instrumenter og fordringer med særlige indfrielsesvilkår, herunder konverteringsret, eller hvor afkastet er baseret på andet end en almindelig anerkendt rente.

Omklassificeringen mellem de ovenstående målingskategorier foretages på baggrund af en vurdering af, om der er sket ændringer i den forretningsmæssige målsætning med de enkelte finansielle aktiver.

Sparekassens udlån, tilgodehavende renter og andre tilgodehavender måles uændret til amortiseret kostpris. Øvrige finansielle aktiver måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen, som følge af, at de indgår i en handelsbeholdning, eller fordi betalingsstrømmene ikke udelukkende består af betalinger på bestemte tidspunkter af afdrag og rente på det udestående beløb.

Finansielle forpligtelser klassificeres og måles ved første indregning til amortiseret kostpris bortset fra følgende finansielle forpligtelser, der efter første indregning måles til dagsværdi gennem resultatopgørelsen:

- Forpligtelser, der indgår i handelsbeholdningen, herunder afledte finansielle instrumenter
- Forpligtelser med et eller flere indbyggede afledte finansielle instrumenter, som ikke lader sig adskille fra hovedkontrakten.

Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris

Udlån, måles ved første indregning til dagsværdi med tillæg af de transaktionsomkostninger, som er direkte forbundet med erhvervelsen af udlånet samt fradrag for modtagne gebyrer og provisioner, der indgår som en integreret del af den effektive rente. Efterfølgende måles udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris fratrukket det forventede kredittab.

Reguleringer til imødegåelse af tab som følge af kreditrisiko indregnes i resultatopgørelsen under regnskabsposten nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender m.v.

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender og hensættelser på garantier og lånetilsagn.

Nedskrivninger og hensættelser foretages, når der er indtruffet objektive indikationer på kreditforringelse. Nedskrivninger og hensættelser er baseret på det forventede kredittab i forhold til kreditrisikoen. Kreditrisikoen udgør sandsynligheden for, at låntager misligholder sine betalingsforpligtelser. Denne ændring medfører, at der allerede på tidspunktet for første indregning foretages en nedskrivning for forventet tab. I den nedenstående beskrivelse omtales både nedskrivninger på udlån og tilgodehavender og hensættelser på garantier og kredittilsagn under fællesbetegnelsen nedskrivninger.

Noter

1. Væsentlig anvendt regnskabspraksis og ændringer i anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Opgørelsen af det forventede kredittab afhænger af, om der er indtruffet en væsentlig stigning i kreditrisikoen siden første indregning. Opgørelsen af nedskrivninger følger en model med tre stadier:

- Stadie 1 omfatter aktiver, hvor der ikke er sket en betydelig stigning i kreditrisiko. I dette stadie beregnes nedskrivningerne svarende til det forventede kredittab i 12 måneder.
- Stadie 2 omfatter aktiver, hvor der er sket en betydelig stigning i kreditrisikoen. I dette stadie beregnes nedskrivningerne svarende til det forventede kredittab i aktivets levetid.
- Stadie 3 omfatter kreditforringede aktiver. I dette stadie beregnes nedskrivningerne baseret på en individuel vurdering af kredittabet i aktivets levetid.

Der har i regnskabsperioden ikke været ændringer i væsentlige antagelser og vurderingsmetoder, som blev lagt til grund for opgørelsen i forbindelse med overgangen til de nye nedskrivningsregler 1. januar 2018.

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender føres på en korrektivkonto, som modregnes under udlån, og hensættelser på garantier og uudnyttede kredittilsagn indregnes som en forpligtelse. I resultatopgørelsen indregnes nedskrivninger og hensættelser under posten nedskrivninger på udlån.

Stadieinddeling

Stadieinddelingen er baseret på Sparekassens rating-modeller i form af PD-modeller udviklet af SDC som er Sparekassens datacentral og den interne kreditstyring. Følgende principper ligger til grund for inddelingen i stadie 2 og 3.

Betydelig stigning i kreditrisiko (stadie 2)

Udlån og andre tilgodehavender er inddelt efter, om sandsynlighed for misligholdelse (PD), inden for 12 måneder ved første indregning er enten under 1,0 pct. eller 1,0 pct. og derover.

Ved vurderingen af udviklingen i kreditrisiko antages det, at der er indtruffet en betydelig stigning i kreditrisikoen i forhold til tidspunktet for førstegangsindregning, når:

Under 1 pct.

Sandsynligheden for misligholdelse (PD) i restløbetiden fordobles eller mere end fordobles, og 12 måneders PD stiger med 0,5 procentpoint eller mere.

1 pct. og derover

Sandsynligheden for misligholdelse (PD) i restløbetiden fordobles eller mere end fordobles, eller 12 måneders PD stiger med 2,0 procentpoint eller mere.

Herudover vurderes kreditrisikoen at være steget betydeligt, hvis låntager har været i restance i mere end 30 dage, uden at særlige forhold gør, at man kan se bort herfra.

Et udlån med en 12 måneders PD under 0,2 pct. på balancetidspunktet betragtes som værende forbundet med en lav kreditrisiko, såfremt aktuelle eller forventede forhold ikke indikerer andet.

Noter

1. Væsentlig anvendt regnskabspraksis og ændringer i anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Udlån med en lav kreditrisiko fastholdes i stadie 1. Foruden udlån med en PD under 0,2 pct. er det Sparekassens vurdering, at tilgodehavender hos danske kreditinstitutter og centralbanker har en lav kreditrisiko.

Kreditforringede aktiver (stadie 3)

Udlån og andre tilgodehavender, der måles til amortiseret kostpris, samt garantier og kredittilsagn kan være kreditforringet, hvis en eller flere af følgende begivenheder er indtruffet:

- Låntager er i betydelige økonomiske vanskeligheder
- Låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende overholdelse af betalingspligt for afdrag og renter eller
- Når Sparekassen eller andre långivere yder lempelse i vilkår, som ikke ville være overvejet, hvis ikke låntager var i økonomiske vanskeligheder
- Det er sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller blive omfattet af anden økonomisk rekonstruktion:
- Bortfald af et aktivt marked for det finansielle aktiv på grund af økonomiske vanskeligheder.
- Erhvervelse eller oprettelse af et finansielt aktiv til en betragtelig underkurs, som afspejler indtrufne kredittab

Herudover vurderes udlånet senest at være kreditforringet, hvis låntager har været i restance i mere end 90 dage.

Signifikante udlån vurderes løbende for indikation på kreditforringelse, hvilket sker i forbindelse med bevilling og genbevilling af eksponeringerne. Hvert kvartal i forbindelse med udarbejdelsen af kreditrapporten, forevises eksponeringer over 2 % af kernekapitalen efter fradrag. Samtidig forevises liste med eksponeringer over t.kr. 500 som udviser forhøjet eller særlige risici.

Låntagere, som i forbindelse med COVID-19, har taget imod Sparekassens tilbud om henstand eller nødlån, er blevet behandlet efter ovenstående regler. Vi har i forbindelse med vurderingen af, om der er ydet lempelse i vilkårene, taget stilling til, hvorvidt låntageren har en høj kreditkvalitet. Såfremt kunden har en høj kreditkvalitet inden COVID-19, er henstand eller nødlån ikke nødvendigvis en lempelse i vilkår. Dette beror på en individuel vurdering af låneansøgningen.

Definitionen af misligholdelse

Fastlæggelsen af, hvornår en låntager har misligholdt sine forpligtelser, er afgørende for opgørelsen af det forventede kredittab. Sparekassen anser en låntager for at have misligholdt sine forpligtelser såfremt:

- låntager er mere end 90 dage i restance på væsentlige dele af deres forpligtelser eller
- det er usandsynligt, at låntager kan tilbagebetale sine forpligtelser fuldt ud.

Vurderingen af, om en låntager er i restance, gælder både overtræk over de fastsatte rammer og manglende betaling af enten afdrag eller renter. Vurderingen af, hvorvidt det er usandsynligt, at en låntager kan tilbagebetale sine forpligtelser, tager udgangspunkt i både kvalitative og kvantitative indikatorer. En kvalitativ indikator for erhvervsudlån kan for eksempel være, om der er brud på covenants. Kvantitative indikatorer kunne for eksempel være en vurdering af, hvorvidt en låntager kan opfylde sine forpligtelser på andre lån eller er i restance på andre lån.

Noter

1. Væsentlig anvendt regnskabspraksis og ændringer i anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Af- og nedskrivninger

Nedskrivninger i stadie 1 og 2:

Opgørelsen af det forventede kredittab i stadie 1 og 2 foretages baseret på en nedskrivningsmodel. Nedskrivningsmodellen tager udgangspunkt i sandsynligheden for misligholdelse (PD), forventet krediteksponering ved misligholdelse (EAD) og forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD). Modellen inkorporerer historiske observationer for de enkelte inputs og ligeledes fremadskuende informationer, herunder makroøkonomiske forhold.

Fastlæggelse af input til nedskrivningsmodellen

Nedskrivningsmodellen tager udgangspunkt i sandsynligheden for misligholdelse (PD), forventet krediteksponering ved misligholdelse (EAD) og forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD). Input til nedskrivningsmodellen er baseret på historisk information, som er udviklet af Sparekassens datacentral (SDC) ved brug af statistiske modeller.

Fastlæggelsen af sandsynligheden for misligholdelse (PD) tager udgangspunkt i observerede misligholdelse igennem en periode, som dækker over en økonomisk cyklus, og herefter konverteres de observerede misligholdelser til en estimeret sandsynlighed, der gælder for et bestemt tidspunkt (12 måneders PD). Livstids-PD opgøres med udgangspunkt i 12 måneders PD på baggrund af matematiske modeller og fremskrivninger af 12 måneders PD. Dette er baseret på forventninger til fremtiden og lånenes udvikling.

Fastlæggelsen af krediteksponering ved misligholdelse (EAD) tager udgangspunkt i den forventede ændring til eksponeringen efter balancedagen, inklusive tilbagebetalinger af renter og afdrag, samt yderligere træk på kredittilsagn. Sparekassens Datacentral (SDC) fastlæggelse af EAD tager udgangspunkt i historisk information om forventede ændringer i eksponeringer over lånenes levetid inden for det enkelte låns rammer. Der tages derved højde for afdragsprofil, førtidsindfrielse og ændringer i brugen af kreditter.

Forventet tabsandel ved misligholdelse (LGD) er estimeret på baggrund af forskellen mellem de kontraktuelle pengestrømme og de pengestrømme, som instituttet forventer at modtage efter misligholdelse inklusive pengestrømme ved realisering af sikkerheder. Fastlæggelsen af LGD tager udgangspunkt i de forventede sikkerhedsværdier fratrukket omkostninger ved salg samt pengestrømme, som en låntager kan betale i øvrigt ud over sikkerheder. Der tages ligeledes højde for eventuel reduktion i pris, såfremt sikkerheden skal realiseres inden for en kortere periode. De fremtidige pengestrømme tilbagediskonteres til nutidsværdi. Nutidsværdien beregnes for fastforrentede udlån og tilgodehavender baseret på den oprindeligt fastsatte effektive rentesats. For variabelt forrentede udlån og tilgodehavender anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet eller tilgodehavendet.

Fremadskuende makroøkonomiske scenarier

Fremadskuende information indgår i beregningen af forventet tab i form af makroøkonomiske prognoser og fremskrivninger. Sparekassen bruger en model herfor, der udvikles og vedligeholdes af LOPI – Lokale Pengeinstitutter.

Modellen er opbygget omkring fastlæggelsen af historiske sammenhænge mellem nedskrivninger inden for en række sektorer og brancher og en række forklarende makroøkonomiske variabler. Disse sammenhænge tilføres herefter estimater for de makroøkonomiske variabler, baseret på prognoser fra konsistente kilder som Det Økonomiske Råd, Nationalbanken m.fl., hvor prognoserne i almindelighed rækker to år frem i tid og omfatter variabler som stigning i offentligt

Noter

1. Væsentlig anvendt regnskabspraksis og ændringer i anvendt regnskabspraksis (fortsat)

forbrug, stigning i BNP, rente etc.

Derved beregnes de forventede nedskrivninger i op til to år frem i tiden inden for de enkelte sektorer og brancher, mens der for løbetider udover 2 år foretages en lineær interpolation mellem nedskrivningsprocenten for år 2 og nedskrivningsprocenten i år 10, hvor der i modelmæssige henseende antages at indtræffe en "langtidsligevægt" opgjort som et strukturelt niveau fra prognoserne. Løbetider over 10 år tildeles i modelmæssig henseende samme nedskrivningsprocent som langtidsligevægten i år 10. Endelig transformeres de beregnede nedskrivningsprocenter til justeringsfaktorer, der korrigerer Sparekassens Datacentrals (SDC) estimater i de enkelte sektorer og brancher. Sparekassen foretager tilpasninger til disse, baseret på egne forventninger til fremtiden, og med udgangspunkt i lånesammensætningen.

Ledelsesmæssige tillæg

Sparekassen foretager ved hvert kvartalsskifte en vurdering af, om der er behov for korrektioner til de forventede kredittab, som er beregnet på basis af de anvendte modeller i stadie 1 og 2. Der foretages korrektioner vedr. forventede kreditmæssige ændringer med baggrund i usikkerheden omkring den stigende inflation, stigende rente, stigende råvarer priser, stigende dagligvare priser samt ikke mindst det at der er krig i Europa. Samtidig har Sparekassen de sidste par år haft en pæn tilgang af gode nye landbrugskunder. Der henvises til note 17 for en nærmere beskrivelse af de ledelsesmæssige tillæg.

Nedskrivninger i stadie 3:

Nedskrivning på kreditforringede udlån opgøres som det forventede tab på baggrund af en række mulige udfald (scenarier) for låntagers økonomiske situation og Sparekassens kredithåndtering. Det forventede tab beregnes ved at sammenveje opgjorte tab forbundet med hvert scenarie baseret på sandsynligheden for, at scenariet indtræffer. For hvert scenarie opgøres nedskrivningen baseret på forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi før nedskrivningen og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger på udlånet.

Til beregningen af nutidsværdien anvendes for variabelt forrentede udlån og tilgodehavender anvendes den aktuelle effektive rentesats på udlånet eller tilgodehavendet.

Afskrivninger

Finansielle aktiver, der måles til amortiseret kostpris, afskrives helt eller delvist, såfremt der ikke længere er en rimelig forventning om dækning af de udestående beløb. Ved afskrivning ophører aktivet med at være indregnet i balancen helt eller delvist.

Fastsættelsen af, hvornår der ikke er en rimelig forventning om dækning af de udestående beløb, baserer sig typisk på konkrete forhold hos den enkelte låntager. Dette kunne f.eks. være likviditet, aktivsammensætning, egenkapital og fremtidig indtjening.

Inden der foretages afskrivning, har en låntager været igennem en gældsinddrivelsesproces, hvor der typisk vil blive foretaget en frivillig aftale, hvor Sparekassen bliver delvis indfriet.

Gældsinddrivelsesprocessen fortsætter, efter der er sket ophør af indregning af udlån. For erhvervs kunder fortsætter processen, indtil låntager enten begæres konkurs, rekonstruktion eller der bliver aftalt en frivillig akkord. For privatkunder forsøges det at indgå en frivillig aftale, der enten indeholder lempelige vilkår eller eftergivelse af gæld. I enkelte tilfælde sendes sagerne til inddrivelse via et inkassoselskab, som står for inddrivelsen af gælden.

Noter

1. Væsentlig anvendt regnskabspraksis og ændringer i anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter måles til dagsværdi, der som udgangspunkt er baseret på noterede markedspriser. I det omfang der er tale om ikke noterede instrumenter, opgøres dagsværdien efter almindeligt anerkendte principper, der bygger på markedsbaserede parametre. Afledte finansielle instrumenter indregnes under andre aktiver, henholdsvis andre passiver.

Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i værdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse. Øvrige ændringer indregnes i resultatopgørelsen som finansielle poster.

Obligationer til dagsværdi

Obligationer, der indgår i en handelsbeholdning eller besiddes med det formål at realiserer pengestrømme ved salg af aktiverne eller styres og vurderes på basis af dagsværdi, måles til dagsværdi. Dagsværdien opgøres efter lukkekursen for det pågældende marked på balancedagen. Udtrukne obligationer måles til nutidsværdien.

Hvis markedet for en eller flere obligationer er illikvidt, eller hvis der ikke findes en offentlig anerkendt pris, fastsætter Sparekassen dagsværdien ved brug af anerkendte værdiansættelsesteknikker. Disse teknikker omfatter anvendelse af nylige transaktioner mellem uafhængige parter af tilsvarende instrumenter, analyser af tilbagediskonterede pengestrømme samt andre modeller baseret på observerbare markedsdata.

Aktier m.v.

Aktier måles til dagsværdi. Dagsværdien for aktier, der handles på aktive markeder, opgøres efter lukkekursen på balancedagen.

Dagsværdien for unoterede illikvide aktier tager udgangspunkt i tilgængelige oplysninger om handler og lignende eller alternativt kapitalværdiberegninger. Illikvide og unoterede kapitalandele, hvor der ikke vurderes muligt at opgøre en pålidelig dagsværdi, måles til kostpris.

2. Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder

Årsregnskabet udarbejdes ud fra visse særlige forudsætninger, der medfører brug af regnskabsmæssige skøn. Disse skøn foretages af Sparekassens ledelse i overensstemmelse med regnskabspraksis og på baggrund af historiske erfaringer samt forudsætninger, som ledelsen anser som forsvarlige og realistiske. Forudsætningerne kan være ufuldstændige, og uventede fremtidige begivenheder eller omstændigheder kan opstå, ligesom andre vil kunne komme frem til andre skøn.

De områder, som indebærer en højere grad af vurderinger eller kompleksitet, eller områder, hvor antagelser og skøn er væsentlige for regnskabet, er angivet nedenfor.

Noter

2. Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder (fortsat)

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet foretager ledelsen en række regnskabsmæssige vurderinger, der danner grundlag for præsentation, indregning og måling af Sparekassens aktiver og forpligtelser. Årsregnskabet er aflagt efter et princip om going concern ud fra den nuværende gældende praksis og fortolkning af reglerne for danske pengeinstitutter. De væsentligste skøn, som ledelsen foretager i forbindelse med indregning og måling af aktiver og forpligtelser, og den væsentlige skønsmæssige usikkerhed forbundet med udarbejdelsen af årsrapporten for 2021 er:

- Nedskrivninger på udlån og hensættelser på garantier og kredittilsagn
- Måling af dagsværdi af finansielle instrumenter, hvor der ikke findes et aktivt marked
- Måling af domicilejendomme og investeringsejendomme
- Måling af udskudte skatteaktiver

Nedskrivninger på udlån og hensættelser på garantier og kredittilsagn

Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender er foretaget i overensstemmelse med den i note 1 beskrevne regnskabspraksis, og er baseret på en række forudsætninger. Såfremt disse forudsætninger ændres, kan regnskabsaflæggelsen blive påvirket, og påvirkningerne kan være væsentlig.

Måling af udlån bliver, alt andet lige, påvirket af krigen i Europa samt den stigende inflation, stigende renteudgifter samt de stigende priser generelt m.v. og de heraf afledte konsekvenser på samfundsøkonomien, hvilket har medført at vi følger kundernes økonomiske situation ekstra tæt. Vi har løbende kontakt med vores erhvervs kunder for at høre hvordan situationen er p.t. Privatkunderne har vi kontakte flere gange via brev og SMS om at det er vigtigt at de tager kontakt til os såfremt deres økonomiske situation forværres. Jo før vi kommer i dialog jo større chance er der for at vi kan hjælpe de kunder inden i kommer i økonomisk ufare.

Ved måling af sikkerheder med pant i helt eller delvist udlejede erhvervs ejendomme eller boligejendomme er afkastkrav en af de væsentligste forudsætninger, som Sparekassen anvender. Værdien af ejendomme fastsættes på grundlag af en vurdering af det afkastkrav, som en investor forventes at stille til en ejendom i den pågældende kategori. Afkastkravet på disse ejendomme ligger pt. i al væsentlighed i intervallet 7 % til 10 %.

Afkastets størrelse afhænger bl.a. af geografi, beliggenhed i det pågældende område, ejendommens anvendelsesmuligheder (erhverv/beboelse), vedligeholdelses stand samt eventuel genudlejning og dermed niveauet for tomgang m.v.

Værdierne på særligt landbrugsejendomme er fastlagt i et illikvidt marked, hvor kendskab til reelle handels- og belåningsværdier er sparsom. En afgørende faktor for nedskrivninger på landbrugseksponeeringer er værdien af landbrugsjord. I de foretagne nedskrivningsberegninger for de landbrugseksponeeringer, hvor der er vurderet at være kreditforringelse (stadie 3), er der benyttet en DLR-kreditvurdering med et passende forsigtigt haircut.

For privatkunder er der usikkerhed forbundet med opgørelse af nedskrivninger som følge af usikkerhed om den fremtidige betalingsevne. For en del af låntagerne konstateres det, at selvom kunderne på nuværende tidspunkt kan betale ydelserne på lånene, så vil yderligere krav til afdrag eller rente presse betalingsevnen. Hertil kommer at visse boligejere ikke vil kunne afhænde deres bolig uden tab.

Noter

2. Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder (fortsat)

Fremadskuende makroøkonomiske scenarier

Fastlæggelse af forventet tab er baseret på ledelsens forventninger til den fremtidige økonomiske udvikling. Sådanne forventninger er forbundet med en stor grad af skøn fra ledelsen. Ledelsen foretager dette skøn med udgangspunkt i forskellige scenarier (en "base case" og "bedre case" og en "værre case"). Disse tre scenarier tildeles en sandsynlighedsvægt afhængigt af ledelsens vurdering af de nuværende forventninger til fremtiden.

Udover fastlæggelsen af forventninger til fremtiden er nedskrivninger i stadie 1 og 2 ligeledes behæftede med en usikkerhed som følge af, at modellerne ikke tager højde for alle relevante forhold. Da der fortsat er begrænset historisk datagrundlag som udgangspunkt for beregningerne, har det være nødvendigt at supplere modellens beregninger med ledelsesmæssige skøn. De ledelsesmæssige skøn relaterer sig især til indarbejdelsen af konsekvenserne af krigen mellem Ukraine og Rusland samt den stigende inflation, råvarer priser og stigende rente m.v. For erhvervs kunderne kan en af udfordringerne blive de igangværende overenskomstforhandlinger såfremt der ikke findes en afbalanceret løsning. Endvidere skal de være meget bevidste på at få lagt de stigende omkostninger til råvarer m.v. over på kunderne for derigennem kunne opretholde indtjeningen. Ser vi på privatkunderne så kan den stigende rente, de stigende energipriser og de generelt stigende priser pga. den stigende inflation få konsekvenser for rådighedsbeløbene og dermed deres evne til at afvikle på udlån og kreditter. Det vil, alt andet lige, gå værst ud over de kunder som har en spinkel økonomisk situation. Fastlæggelsen af det ledelsesmæssige skøn er foretaget ud fra en konkret vurdering af det enkelte segment og de berørte låntagere. Såfremt det generelle pres med stigende lønninger og stigende priser bliver til virkelighed, vil det medvirke til at stigende inflation som Centralbankerne vil bekæmpe med stigende rente. Det kan blive en ond spiral for Centralbankerne vil have inflationen under kontrol. Vurderingen af effekten for den langsigtede sandsynlighed for misligholdelse for disse låntagere, og segmenter ved henholdsvis forbedret og forværret udfald af makroøkonomiske scenarier, er forbundet med et skøn.

De ledelsesmæssige skøn er præsenteret i note 17 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavende m.v.

Måling af dagsværdi af finansielle instrumenter

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv kan omsættes til, eller en forpligtelse indfries til, ved en handel under normale omstændigheder mellem kvalificerede, villige og indbyrdes uafhængige parter.

Dagsværdien af finansielle instrumenter, hvor der findes et aktivt marked, fastsættes til den pris, der vil blive modtaget ved salg på balancedagen, eller hvis en sådan ikke foreligger en anden offentliggjort kurs, der må antages bedst at svare hertil. For finansielle instrumenter, hvor der ikke findes et aktivt marked, fastlægges dagsværdien ved hjælp af almindeligt anerkendte værdiansættelsesteknikker, der baserer sig på observerbare aktuelle markedsdata. Værdiansættelser baseret på værdiansættelsesteknikker er i større omfang baseret på ledelsesmæssige skøn.

Måling af unoterede aktier

Måling af unoterede aktier er kun i mindre grad baseret på observerbare markedsdata. Måling af unoterede aktier er således behæftet med usikkerhed. Hertil kommer, at der for en række unoterede aktier ikke har været omsætning heri i en årrække. Måling af unoterede aktier er derfor opgjort til skønnet markedsværdi og er således behæftet med usikkerhed.

Noter**2. Væsentlige regnskabsmæssige skøn, forudsætninger og usikkerheder (fortsat)****Måling af investerings- og domicilejendomme***Domicilejendomme*

Fastsættelsen af den omvurderede værdi af vores domicilejendom er forbundet med et væsentligt skøn. Skønnet knytter sig til fastlæggelsen af et forrentningskrav. Som et supplement hertil har Sparekassen ultimo 2018 indhentet mæglervurderinger vedrørende Sparekassens domicilejendomme med det formål at fastsætte salgsværdien af de enkelte ejendomme. Domicilejendommene udgøres af lokaler, hvorfra der udøves aktiv bankvirksomhed samt tilhørende kælder- og loftslokaler til bankinstallationer m.v. I forbindelse med værdiansættelsen er der anvendt forskellige kvadratmeterpriser i forhold til alternative anvendelsesmuligheder, som de enkelte lokaler vurderes at have.

Måling af udskudte skatteaktiver

Udskudte skatteaktiver indregnes for alle uudnyttede skattemæssige underskud, i den udstrækning det anses for sandsynligt, at der inden for en overskuelig årrække realiseres skattemæssige overskud, hvori underskuddene kan modregnes. Fastlæggelse af, hvor stort et beløb der kan indregnes for udskudt skatteaktiver, baseres på skøn over det sandsynlige tidspunkt for og størrelse af fremtidige skattepligtige overskud. Budgetter over Sparekassens udvikling er forbundet med skøn over det sandsynlige tidspunkt for og størrelse af fremtidige skattepligtige overskud.

3. Finansielle risici og politikker for mål og styringen af finansielle risici

Sparekassen er eksponeret over for forskellige typer af risici. Formålet med Sparekassens politikker for risikostyring er at minimere de tab, der kan opstå som følge af bl.a. uforudsigelig udvikling på de finansielle markeder.

Sparekassen har defineret en profil for de risici, som Sparekassen maksimalt ønsker at påtage sig. Profilen er beskrevet i direktionens instruks, og der følges op på hvert af de ordinære bestyrelsesmøder i forhold til udnyttelse af de tildelte rammer.

Sparekassen udvikler løbende sine værktøjer til identifikation og styring af de risici, som til dagligt påvirker Sparekassen. Bestyrelsen fastlægger de overordnede rammer og principper for risiko- og kapitalstyring og modtager løbende rapportering om udviklingen i risici og udnyttelse af de tildelte risikorammer. Den daglige styring af risici foretages af direktionen. Økonomiafdelingen foretager uafhængig kontrol heraf i Sparekassen.

Noter

3. Finansielle risici og politikker for mål og styringen af finansielle risici (fortsat)

Kreditrisiko

De væsentligste risici i Sparekassen vedrører i sagens natur kreditrisiko. Sparekassens risikostyringspolitikker er derfor tilrettelagt med henblik på at sikre, at transaktioner med kunder og kreditinstitutter til stadighed ligger inden for de af bestyrelsen vedtagne rammer og forventet sikkerhed. Modparter til derivater er begrænset til at være kreditinstitutter, der har en høj kreditværdighed. Der er endvidere vedtaget politikker, der begrænser eksponeringen i forhold til ethvert kreditinstitut, som Sparekassen har forretninger med. Større udlån er dækket ved tilstrækkelig likvid sikkerhed.

Sparekassen følger løbende udlån og garantier over 1,2 mio. kr. på individuel basis. Øvrige udlån og garantier overvåges på gruppevis basis dog således, at når objektive indikatorer viser, at der kan opstå et konkret problem med en eksponering, flyttes denne til individuel overvågning.

Den samlede krediteksponering er sammensat af balanceførte og ikke balanceførte poster. Eksponeringen omfatter både den almindelige bankforretning og handelsaktiviteterne.

Standardvilkår

Sparekassens udlån er bevilget baseret på rammerne i kreditpolitikken, og under hensyntagen til en række standardvilkår.

Erhvervs kunder: Typisk kan Sparekassen opsige eksponeringen uden varsel. Der stilles krav til, at kunden løbende indleverer økonomiske oplysninger til Sparekassen.

Privat kunder: Typisk er der et opsigelsesvarsel fra Sparekassens side på 3 måneder, medmindre der foreligger misligholdelse eller anden forfaldsgrund. Der stilles normalt krav om økonomiske oplysninger ved nyudlån samt ændringer i eksisterende udlån.

Sikkerhederne vurderes efter nærmere retningslinjer, som er beskrevet i de interne forretningsgange. Sikkerhedsværdien varierer alt efter hvilket aktiv, som pantsættes til sikkerhed for kundernes eksponeringer med Sparekassen.

Krediteksponeringer og væsentlige koncentrationer af kreditrisici

Krediteksponeringer er opgjort som summen af udlån til amortiseret kostpris, uudnyttede kreditrammer, lånetilsagn og finansielle garantier. Eksponeringen er opgjort før nedskrivninger og hensættelser.

Sparekassen klassificerer kunderne i grupper i overensstemmelse med den risiko, der vurderes at være forbundet med lån til netop denne kunde. Klassificeringen sker for privatkunder på baggrund af rådighedsbeløb, gælds faktor og reel formue, mens erhvervs kunder klassificeres efter indtjening, egenkapital (solvens) og evnen til at generere pengestrømme.

Noter**3. Finansielle risici og politikker for mål og styringen af finansielle risici (fortsat)**

Sparekassen fordeler de samlede eksponeringer før nedskrivninger/hensættelser på brancher, hvor udviklingen inden for den enkelte branche overvåges.

2022

Krediteksponeringer	Stadie 1 t.kr.	Stadie 2 t.kr.	Stadie 3 t.kr.	I alt t.kr.
2a/3	443.004	77.244	0	520.249
2b	288.175	80.488	0	368.663
2c	15.925	2.890	0	18.815
OIK	561	15.633	39.392	55.587
Total	747.665	176.256	39.392	963.314

Krediteksponeringer	Stadie 1 t.kr.	Stadie 2 t.kr.	Stadie 3 t.kr.	I alt t.kr.
Offentlige myndigheder	0	0	0	0
Erhverv, herunder:				
• Landbrug	100.645	16.844	3.894	121.383
• Industri og råstofudvinding	19.389	6.611	1.446	27.446
• Energiforsyning	8.003	533	0	8.536
• Bygge- og anlæg	30.905	8.250	476	39.631
• Handel	23.130	4.967	3.401	31.499
• Transport, hoteller og restauranter	29.482	5.299	269	35.050
• Information og kommunikation	1.293	47	0	1.340
• Finansiering og forsikring	16.122	276	0	16.398
• Fast ejendom	19.214	8.127	477	27.819
• Øvrige erhverv	48.160	15.264	22.209	85.633
Erhverv i alt	296.342	66.219	25.892	388.453
Private	451.323	110.037	13.501	574.860
Total	747.665	176.256	39.392	963.314

Noter

3. Finansielle risici og politikker for mål og styringen af finansielle risici (fortsat)

2021

Krediteksponeringer	Stadie 1 t.kr.	Stadie 2 t.kr.	Stadie 3 t.kr.	I alt t.kr.
2a/3	452.567	37.980	0	490.547
2b	349.182	59.199	59	408.440
2c	20.171	3.817	55	24.043
OIK	500	18.716	29.166	48.382
Total	822.420	119.712	29.280	971.412

Krediteksponeringer	Stadie 1 t.kr.	Stadie 2 t.kr.	Stadie 3 t.kr.	I alt t.kr.
Offentlige myndigheder	0	0	0	0
Erhverv, herunder:				
• Landbrug	79.270	10.319	2.345	91.934
• Industri og råstofudvinding	12.466	4.176	3.381	20.023
• Energiforsyning	4.300	504	0	4.804
• Bygge- og anlæg	25.100	3.461	1.071	29.632
• Handel	40.725	3.434	30	44.189
• Transport, hoteller og restauranter	26.469	3.427	152	30.048
• Information og kommunikation	2.658	588	0	3.246
• Finansiering og forsikring	18.367	1.408	0	19.775
• Fast ejendom	20.023	8.900	0	28.923
• Øvrige erhverv	50.284	7.843	9.755	67.882
Erhverv i alt	279.662	44.060	16.734	340.456
Private	542.758	75.651	12.546	630.956
Total	822.420	119.711	29.280	971.412

Specifikation af nedskrivninger fordelt på stadier fremgår af note 17.

Kreditlempelser og non-performing lån

En eksponering har kreditlempelse, hvis:

- eksponeringen er rentenulstillet
- der er ydet rentelegmpelse
- der er ydet ydelseshenstand, som ikke gives til låntager med tilsvarende risikoprofil
- rentesatser og afdragsprofiler, som ikke gives til låntager med tilsvarende risikoprofil

Sparekassen anvender kreditlempelse for, i økonomiske nedgangstider at tage vare på kundeforhold, hvor der er en realistisk mulighed for, at låntageren igen vil være i stand til at opfylde sine forpligtelser. Sparekassen har udlån med kreditlempelse for 9,4 mio. kr. pr. 31.12.22.

Noter

3. Finansielle risici og politikker for mål og styringen af finansielle risici (fortsat)

Non-performing lån (NPL) defineres som:

- Eksponeringen har været i restance i mere end 90 dage.
- Det vurderes usandsynligt, at debitor fuldt ud opfylder sine betalingsforpligtelse, uden at der realiseres sikkerhed.
- Individuelt nedskrevne eksponeringer.

Sparekassen har non-performing lån for 30,4 mio. kr. pr. 31.12.22.

Markedsrisiko

Sparekassens markedsrisiko styres via fastsatte limits for en lang række af risikomål. Opgørelse, overvågning og rapportering af markedsrisici sker løbende. Rapporteringen udarbejdes af økonomichefen. Direktionen modtager løbende rapportering om disse risici. Bestyrelsen modtager rapportering om udvikling i markedsrisici på månedsbasis. Rapporteringen indeholder beregninger af om positionerne overholder de gældende grænser.

- Renterisiko
- Varighed

Renterisiko

Det kan oplyses, at Sparekassens renterisiko bl.a. beregnes ud fra Sparekassens beholdning af obligationer og i overensstemmelse med Finanstilsynets vejledning. Ultimo 2022 udgør den samlede renterisiko 6.372 t.kr., hvilket svarer til 4,1 % af kernekapitalen efter fradrag (se fordeling i nedenstående tabel). Den tilsvarende opgørelse ultimo 2021 androg 8.022 t.kr. (4,7 %).

Renterisiko fordelt efter modifieret varighed (t.kr.)	Handelsbeholdning	Ikke handelsbeholdning
Til og med 3 mdr.	357	0
Over 3 mdr. til og med 6 mdr.	495	0
Over 6 mdr. til og med 12 mdr.	66	0
Over 1 år til og med 2 år	171	0
Over 2 år til og med 3 år	1.542	-249
Over 3 år til og med 4 år	591	0
Over 4 år	3.399	0
I alt	6.621	-249
Renterisiko fordelt efter valuta		
DKK	6.621	-249
I alt	6.621	-249

Aktierisiko

I bestyrelsens retningslinjer til direktionen er der indbygget et maksimum for den risiko, Sparekassen må påtage sig. Ved udgangen af 2022 består Sparekassens aktieportefølje af 72,4 mio. kr. aktier, hvoraf 57,9 mio.kr. er noterede aktier i sektorselskaber/samarbejdspartnere inden for den finansielle sektor, 12,9 mio. kr. er placeret i likvide aktier og 1,6 mio. kr. er placeret i unoterede aktier. De likvide aktier androg 13,2 mio. kr. ultimo 2021.

Noter

3. Finansielle risici og politikker for mål og styringen af finansielle risici (fortsat)

Valutarisiko

Sparekassens valutapositioner udgør 1.826 t.kr. ultimo 2022, hvilket svarer til 1,2 % af kernekapitalen. Valutarisikoen opgjort, som valutakursindikator 2 beregnes ikke, da valutapositionerne udgør mindre end 10 % af kernekapitalen.

Sparekassen har vedtaget retningslinjer for, hvilke valutaer det er tilladt at have eksponering i. Der henvises til note 29 for yderligere oplysninger om valutarisici.

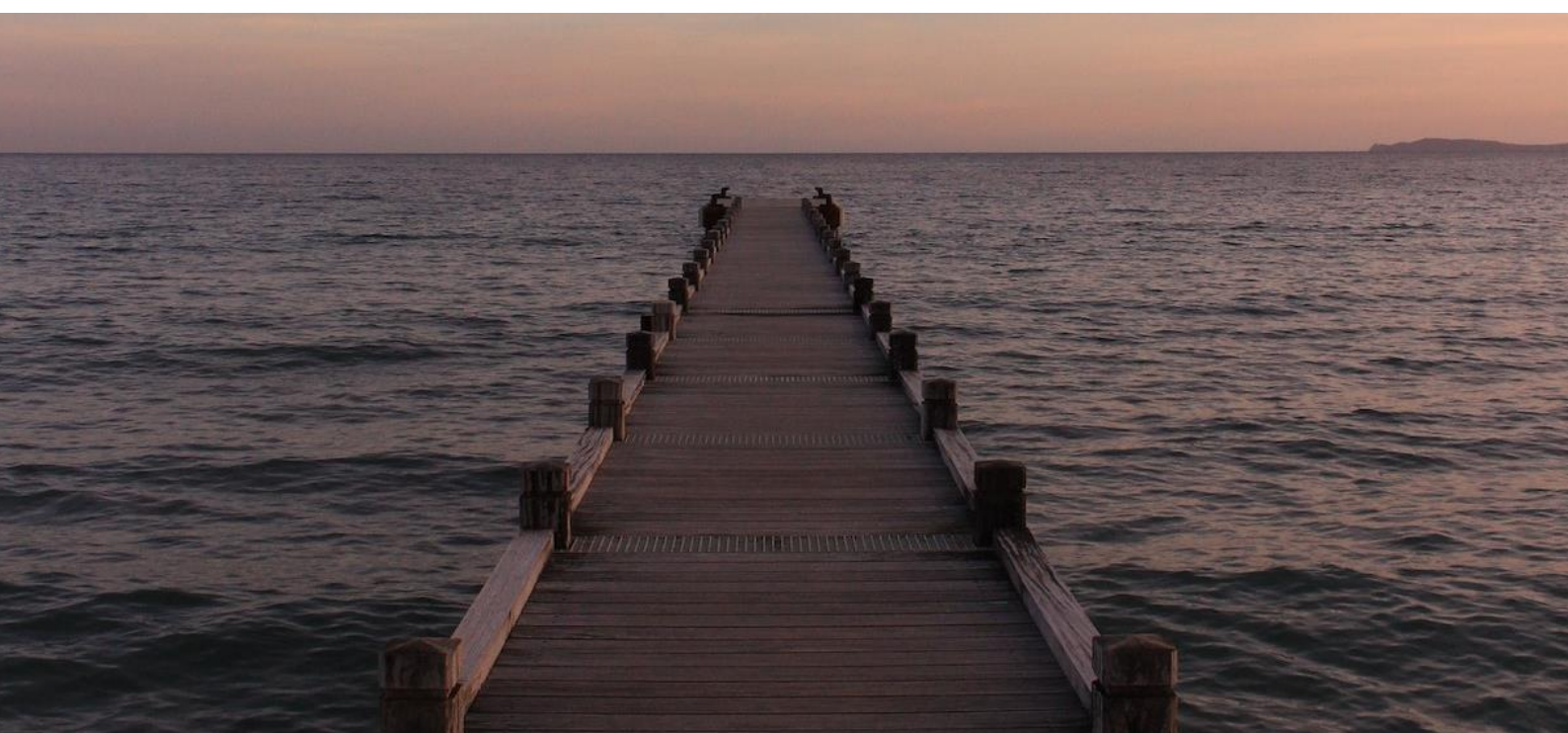
Likviditetsrisiko

Sparekassens likvide beredskab bliver styret ved at opretholde tilstrækkelige likvider, ultralikvide værdipapirer, tilstrækkelige kreditfaciliteter samt evnen til at lukke markedspositioner. Det likvide beredskab fastlægges ud fra en målsætning om at sikre et tilstrækkeligt og stabilt likvidt beredskab. Sparekassen tilstræber at have en overdækning i forhold til kravene i lov om finansiel virksomhed på 100 %.

LCR er for Sparekassen beregnet til 879 % pr. 31.12.2022. Der henvises herudover til nøgletal for udlån i forhold til indlån.

Operationel risiko

Sparekassen har med henblik på at mindske tab som følge af operationelle risici udarbejdet flere politikker og forretningsgange. En central del heraf er sikkerhedspolitikken, der stiller en række krav til it og personale, ligesom den stiller en række krav til håndtering af følsomme oplysninger. Herudover er der udarbejdet nødplaner for it, som skal begrænse tab i tilfælde af manglende it-faciliteter eller anden lignende krisesituation. Sparekassen ønsker et stærkt kontrolmiljø og har derfor også udarbejdet retningslinjer for, hvorledes den løbende kontrol skal foregå og hvordan det skal rapporteres til direktionen og bestyrelsen.

Noter**3. Finansielle risici og politikker for mål og styringen af finansielle risici (fortsat)**

It-forsyningen, der er et af de væsentligste områder ved vurdering af operationelle risici, er outsourcet til SDC-Skandinavisk Data Center, som Sparekassen er medejer af. It-sikkerheden vurderes løbende, og der foretages løbende nødvendige justeringer.

Sparekassen er qua sin størrelse afhængig af enkelte nøglemedarbejdere. For at mindske afhængigheden af disse er der udarbejdet skriftlige arbejdsgange. Herudover søger Sparekassen i videst muligt omfang at uddanne medarbejdere på områder, hvor det vurderes, at den største afhængighed er til stede.

Sparekassen har etableret en compliance- og en risikostyringsfunktion, der skal medvirke til at sikre, at vi til enhver tid lever op til eksterne såvel som interne krav.

Det er Sparekassens politik, at de operationelle risici til stadighed begrænses under hensyntagen til de omkostninger, der er forbundet hermed.

4. Kapitalforhold og kapitalprocent

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
Kapitalsammensætning		
Egenkapital	197.632	196.995
Skatteaktiver	-2.178	0
Foreslået rente til garantier	-2.211	-1.974
Immaterielle aktiver	0	-91
Fradrag for forsigtig værdiansættelse	-491	-506
Fradrag for kapitalinstrumenter i enheder i den finansielle sektor	-38.203	-22.909
Fradrag for tab på nedskrivningsberettigede eksponeringer	-163	0
Egentlig kernekapital	154.386	171.515
Senior Non-Preferred kapital	10.000	10.000
NEP-kapitalgrundlag	164.386	181.515
Risikoeksponering		
Kreditrisiko	466.837	450.871
Markedsrisiko	114.138	153.892
Operationel risiko	103.184	95.189
Risikovægtede aktiver i alt	684.159	699.952
Nøgletal		
Egentlig kernekapitalprocent	22,6	24,5
Kernekapitalprocent	22,6	24,5
Kapitalprocent	22,6	24,5
NEP-kapitalprocent	24,0	25,9

Noter

5. Hoved- og nøgletal – Femårsoversigt

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021	2020	2019	2018
Resultatopgørelse					
Netto rente- og gebyrindtægter	66.746	58.161	50.273	51.629	48.930
Kursreguleringer	-20.501	2.656	1.917	10.337	-909
Udgifter til personale og administration	51.583	48.344	43.578	39.966	39.912
Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender	1.323	-2.682	-406	2.309	3.280
Årets resultat	-4.838	8.291	5.952	16.922	3.688
Balance					
Udlån	443.944	400.605	339.584	372.449	367.335
Indlån	1.293.633	1.159.501	1.109.272	997.037	893.421
Indlånsoverskud (ekskl. indlån i puljer)	849.689	758.896	769.688	624.588	526.086
Egenkapital	197.632	196.995	175.750	153.725	133.730
Aktiver i alt	1.719.621	1.605.982	1.501.596	1.328.514	1.177.599
Nøgletal					
Kapitalprocent	22,6	24,5	25,8	23,0	21,1
Kernekapitalprocent	22,6	24,5	24,3	21,4	19,3
NEP-kapitalprocent	24,0	25,9	n/a	n/a	n/a
Egenkapitalforrentning før skat	-4,1	7,3	4,6	12,9	3,2
Egenkapitalforrentning efter skat	-2,5	4,4	3,6	11,8	2,9
Indtjening pr. omkostningskrone	0,85	1,29	1,20	1,43	1,09
Renterisiko	4,1	4,7	4,7	5,1	4,0
Valutaposition	1,2	4,5	4,7	4,8	3,7
Udlån i forhold til indlån	32,0	31,4	29,2	35,8	39,6
Udlån i forhold til egenkapital	2,2	2,0	1,9	2,4	2,7
Årets udlånsvækst	10,8	18,0	-8,8	1,4	-7,1
LCR (Liquidit Coverage Ratio)	879,0	668,0	846,0	2.075,0	1.701,0
NSFR (Net Stable Funding Ratio)	221,0	201,0	n/a	n/a	n/a
Summen af store eksponeringer over 10 %	0	0	0	0	0
Summen af de 20 største eksponeringer (pejlemærke)	76,4	72,6	70,8	80,9	88,1
Årets nedskrivningsprocent	0,2	-0,5	-0,1	0,3	0,6
Afkastningsgrad beregnes som forholdet mellem årets resultat og aktiver i alt	-0,3	0,5	0,4	1,3	0,3
Gearing	7,9	9,2	9,0	8,9	8,2

Noter

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
-------------------	------	------

6. Renteindtægter

Tilgodehavende hos kreditinstitutter og centralbanker	879	0
Udlån og andre tilgodehavender	26.705	24.320
Obligationer	3.378	3.462
Øvrige renteindtægter	192	740

Renteindtægter i alt	31.154	28.522
-----------------------------	---------------	---------------

7. Negative renteindtægter

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	554	1.762
Nationalbanken indskudsbeviser	0	428
Obligationer	32	153

Negative renter i alt	586	2.343
------------------------------	------------	--------------

8. Renteudgifter

Indlån og anden gæld	92	108
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	285	153
Efterstillede kapitalindskud	0	335
Øvrige renteudgifter herunder leasing	91	60

Renteudgifter i alt	468	656
----------------------------	------------	------------

9. Positive renteudgifter

Indlån og anden gæld	3.894	4.667
----------------------	-------	-------

Positive renteudgifter i alt	3.894	4.667
-------------------------------------	--------------	--------------

10. Gebyrer og provisionsindtægter

Værdipapirhandel og depoter	4.957	3.778
Betalingsformidling	4.516	4.364
Lånesagsgebyr	1.895	534
Garantiprovision	13.953	12.520
Øvrige gebyrer og provisioner	7.895	7.550

Gebyrer og provisionsindtægter i alt	33.216	28.746
---	---------------	---------------

Noter

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
11. Kursreguleringer		
Obligationer	-21.808	-6.031
Aktier m.v.	1.258	8.491
Investeringsjendomme	-18	0
Valuta, rente m.v.	68	196
Aktiver tilknyttet puljeordninger	-22.280	22.251
Indlån i puljeordninger	22.280	-22.251
Kursreguleringer i alt	-20.501	2.656

12. Udgifter til personale og administration

<u>Personaleudgifter:</u>		
Lønninger	21.363	20.495
Pensioner	2.447	2.396
Udgifter til social sikring og lønsumsafgift	4.407	4.199
Personaleudgifter i alt	28.217	27.090
Lønninger og vederlag til direktion og bestyrelse i alt	2.413	2.285
Øvrige administrationsudgifter	20.953	18.969
Udgifter til personale, direktion, bestyrelse og administration i alt	51.583	48.344
Det gennemsnitlige antal beskæftigede omregnet til heltidsansatte	38,7	38,8
I personaleudgifter indgår vederlag til andre ansatte med væsentlig indflydelse på Sparekassens risikoprofil, 8 (8) personer ultimo året	6.083	6.517
Direktion, bestyrelse og andre ansatte med væsentlig indflydelse på Sparekassens risikoprofil er fast lønnede.		
Oplysning om de individuelle vederlag til bestyrelse og direktion fremgår af Sparekassens hjemmeside: https://www.sparekassen.dk/media/Vederlag_til_bestyrelse_og_direktion_2022.pdf?rev1		
<u>Revisionshonorar:</u>		
Lovpligtig revision af årsregnskabet	258	265
Andre erklæringsopgaver med sikkerhed	116	108
Skatterådgivning	19	19
Andre ydelser end revision	0	37
Revisionshonorar i alt	393	429

Honorarer for andre ydelser end lovpligtig revision i 2021 omfatter møder med Finanstilsynet.

Noter

Beløb i 1.000 kr. 2022 2021

13. Andre driftsudgifter

Bidrag til Afviklingsformuen	15	7
Øvrige andre driftsudgifter	22	14
Andre driftsudgifter i alt	37	21

14. Nedskrivninger på udlån m.v. samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter

Resultatpåvirkning af nedskrivninger og hensættelser		
Nye nedskrivninger, netto	3.762	-1.032
Tab uden forudgående nedskrivninger	128	715
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	-1.600	-1.278
Renter vedrørende nedskrivninger	-967	-1.087
Indregnet i resultatopgørelsen	1.323	-2.682

15. Skat

Beregnet skat af årets indkomst	0	2.119
Ændring i udskudt skat	-4.079	1.673
Regulering af tidligere års skat	336	1.115
Skat vedrørende egenkapitalbevægelse	433	334
	-3.310	5.241

Effektiv skatteprocent		
Selskabsskattesatsen i Danmark	-22,0	22,0
Ikke skattepligtige indtægter og ikke fradragsberettigede udgifter mv.	-4,7	-6,3
Ændring i udskudt skat	-23,3	12,4
Regulering af tidligere års skat	4,1	8,2
Skat vedrørende egenkapitalbevægelser	5,3	2,4
Effektiv skatteprocent	-40,6	38,7

16. Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker

Anfordringstilgodehavender	33.884	28.450
Tilgodehavender hos centralbanker	0	0
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	33.884	28.450

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker i alt	33.884	28.450
--	--------	--------

Noter

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
-------------------	------	------

17. Udlån og andre tilgodehavender

Udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris	443.944	400.605
---	---------	---------

Udlån og tilgodehavender til amortiseret kostpris

På anfordring	4.892	5.025
Til og med 3 måneder	17.753	9.561
Over 3 måneder og til og med et år	68.016	83.235
Over 1 år og til og med 5 år	144.977	136.465
Over 5 år	208.306	166.319

I alt	443.944	400.605
--------------	----------------	----------------

Kreditrisici fordelt på sektorer og brancher:

Erhverv	%	%
Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	13	9
Industri og råstofudvinding m.v.	3	2
Energiforsyning	1	1
Bygge- og anlægsvirksomhed	4	3
Handel	3	5
Transport, restaurations- og hotelvirksomhed	3	3
Information og kommunikation	0	0
Finansiering og forsikring	2	2
Fast ejendom	3	3
Øvrige erhverv	8	7
Erhverv i alt	40	35
Private	60	65
I alt	100	100

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender samt hensættelser til tab på garantier og uudnyttede kreditfaciliteter

Nedskrivninger på udlån og andre tilgodehavender

2022	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Nedskrivninger primo	4.831	847	22.345	28.023
Årets nedskrivninger, netto	1.229	3.577	-1.534	3.272
Overført fra stadie 1	-1.247	1.078	169	0
Overført fra stadie 2	613	-1.204	591	0
Overført fra stadie 3	0	0	0	0
Endelig tabt	0	0	-849	-849
Andre bevægelser	0	0	967	967

I alt	5.426	4.298	21.689	31.413
-------	-------	-------	--------	--------

Noter

2021	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Nedskrivninger primo	7.226	2.141	23.557	32.924
Årets nedskrivninger, netto	-2.457	-1.228	369	-3.316
Overført fra stadie 1	-139	135	4	0
Overført fra stadie 2	201	-201	0	0
Overført fra stadie 3	0	0	0	0
Endelig tabt	0	0	-2.672	-2.672
Andre bevægelser	0	0	1.087	1.087
I alt	4.831	847	22.345	28.023

Hensættelser til tab på finansielle garantier og uudnyttede kredittilsagn

2022	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Nedskrivninger primo	219	94	1.715	2.028
Årets nedskrivninger netto	-153	17	-185	-321
Overført fra stadie 1	11	-7	-4	0
Overført fra stadie 2	5	-5	0	0
Overført fra stadie 3	0	0	0	0
Endelig tabt	0	0	0	0
I alt	82	99	1.526	1.707

2021	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Nedskrivninger primo	163	64	663	890
Årets nedskrivninger, netto	45	41	1.052	1.138
Overført fra stadie 1	11	-11	0	0
Overført fra stadie 2	0	0	0	0
Overført fra stadie 3	0	0	0	0
Endelig tabt	0	0	0	0
I alt	219	94	1.715	2.028

Noter**Nedskrivninger på tilgodehavender hos kreditinstitutter og andre poster med kreditrisiko**

2022	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Nedskrivninger primo	233	0	0	233
Årets nedskrivninger netto	-155	0	0	-155
I alt	78	0	0	78

2021	Stadie 1	Stadie 2	Stadie 3	I alt
Nedskrivninger primo	174	0	0	174
Årets nedskrivninger, netto	59	0	0	59
I alt	233	0	0	233

Sparekassen har i 2022 et foretaget et ledelsesmæssigt tillæg på udlån på 6,0 mio. kr. Det ledelsesmæssige tillæg fordeler sig med 4,7 mio. kr. på stadie 1 og 1,3 mio. kr. på stadie 2. Beløbene indgår i årets nedskrivninger netto.

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
-------------------	------	------

18. Obligationer til dagsværdi

Realkreditobligationer	404.881	423.127
Øvrige obligationer	11.511	12.783
I alt	416.392	435.910

19. Aktier m.v.

Aktier/investeringsbeviser noteret på Nasdaq	11.499	11.605
Aktier/investeringsbeviser noteret på andre børser	1.768	1.931
Unoterede aktier optaget til dagsværdi	59.161	54.079
I alt	72.428	67.615

20. Aktiver i puljeordninger

Placeret i		
Kontantindestående	707	334
Investeringsforeningsandele	190.291	203.686

I alt

190.998

204.020

Noter

Beløb i 1.000 kr. 2022 2021

21. Immaterielle aktiver - kunderelationer

Kostpris primo	91	457
Årets afskrivninger	91	366

Kostpris ultimo	0	91
-----------------	---	----

22. Grunde og bygninger

Domicilejendomme		
Omvurderet værdi primo	5.481	5.557
Tilgang i året	39	18
Årets afskrivninger	96	94
Omvurderet værdi ultimo	5.424	5.481

Domicilejendomme - leasing		
Nutidsværdi primo	4.015	4.449
Tilgang i året	460	88
Årets afskrivninger	540	522
Omvurderet værdi ultimo	3.935	4.015

Investeringsjendomme		
Dagsværdi primo	0	208
Afgang i året	0	208
Årets værdireguleringer	0	0
Dagsværdi ultimo	0	0

Grunde og bygninger i alt	9.359	9.496
----------------------------------	--------------	--------------

23. Øvrige materielle aktiver

Samlet kostpris primo	8.103	7.384
Tilgang	143	719
Afgang	1.692	0
Samlet kostpris ultimo	6.554	8.103
Af- og nedskrivninger primo	5.847	5.229
Årets afskrivninger	723	618
Tilbageførte nedskrivninger	1.678	0
Af og nedskrivninger ultimo	4.892	5.847

Bogført værdi ultimo	1.662	2.256
-----------------------------	--------------	--------------

Noter

Beløb i 1.000 kr. 2022 2021

24. Udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser

Udskudt skat primo	252	225
Ændring i udskudt skat	3.776	27
	4.028	252

	2022	2022	2022	2021
	Udskudt skatte- aktiv	Udskudt skatte- forpligtelse	Udskudt skatte- aktiv netto	Udskudt skatte- aktiv netto
Materielle anlægsaktiver	222	0	222	-220
Udlån	1.629	0	1.629	1.002
Øvrige	2.177	0	2.177	-530
Netto	4.028	0	4.028	252

25. Indlån og anden gæld**Fordeling på restløbetider**

Anfordring	1.227.055	1.096.542
Til og med 3 måneder	6.333	7.262
Over 3 måneder og til og med 1 år	3.306	2.913
Over 1 år og til og med 5 år	15.118	14.032
Over 5 år	41.821	38.752
	1.293.633	1.159.501

Fordeling på indlånstyper

På anfordring	1.224.280	1.093.101
Indlån med opsigelsesvarsel	5.838	6.348
Tidsindsud	123	123
Særlige indlånsformer	63.392	59.929
	1.293.633	1.159.501

Noter

Beløb i 1.000 kr. 2022 2021

26. Indlån i puljeordninger

Indlån, primo	204.020	166.481
Årets indbetalinger fra puljedeltagere	22.483	33.377
Årets udbetalinger til puljedeltagere	13.225	18.089
Årets resultat	-22.280	22.251
	190.998	204.020

Puljeresultat (indregnet under kursreguleringer):

Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	-3	10
Renteindtægter	-1	-3
Udbytter	678	191
Kursreguleringer	-22.960	22.073
	-22.280	22.251

27. Udstedte obligationer til amortiseret kostpris

Fordeling på restløbetider		
Over 1 år og til og med 5 år	9.954	9.935

28. Eventualforpligtelser

Garantier m.v.		
Finansgarantier	5.767	5.426
Tabsgarantier for realkreditlån	153.736	168.060
Tinglysningsgarantier	19.660	32.346
Øvrige garantier	84.293	116.578
	263.456	322.410

Andre forpligtede aftaler

Uigenkaldelige kredittilsagn	12.500	21.304
SDC udtrædelsesforpligtelse	60.146	34.279
Øvrige forpligtelser	289	312
	72.935	55.895

Noter

Beløb i 1.000 kr.	2022	2021
-------------------	------	------

29. Valutaeksponering**Valutafordeling på hovedvalutaer (netto):**

NOK	0	497
SEK	1.293	2.371
EUR	0	4.380
USD	450	290
GBP	83	50
Øvrige	0	185
	1.826	7.773

Valutaindikator 1 i % af kernekapitalen	1,2	4,5
--	------------	------------

Valutaindikator 1 beregnes som den største sum af henholdsvis positioner i valuta, hvor Sparekassen har et nettotilgodehavende, og sum af positioner i valuta, hvor Sparekassen har nettogæld. Den største af disse positioner sættes i forhold til kernekapital efter fradrag.

30. Nærtstående parter

Der er ingen nærtstående parter med bestemmende indflydelse på Sparekassen. Øvrige nærtstående parter består af direktionen og bestyrelsen samt nærtstående med disse. Alle transaktioner med nærtstående parter er foretaget på markedsmæssige vilkår. Medarbejdervalgt bestyrelsesmedlem har personalevilkår.

Lån til ledelsen:

Direktion og bestyrelse rentesats (5,30 % – 9,35 %)	7.899	7.978
---	-------	-------

Sikkerhedsstillelser:

Direktion og bestyrelse	5.145	5.322
-------------------------	-------	-------

Særlige incitamentsprogrammer:

Der er ikke etableret incitamentsprogrammer for Sparekassens direktion eller bestyrelse.

Noter

31. Øvrigt anvendt regnskabspraksis

Anvendt regnskabspraksis er, ud over det i note 1 beskrevne, beskrevet nedenfor.

Generelt om indregning og måling

Aktiver indregnes i balancen, når det som følge af en tidligere begivenhed er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde Sparekassen og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når Sparekassen som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå Sparekassen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til dagsværdi. Dog måles immaterielle og materielle aktiver på tidspunktet for første indregning til kostpris. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsregnskabet aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterer på balancedagen.

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de indtjenes, mens omkostninger indregnes med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Dog indregnes værdistigninger i domicilejendomme direkte i totalindkomstopgørelsen.

Køb og salg af finansielle instrumenter indregnes på afviklingsdagen, og indregningen ophører, når retten til at modtage/afgive pengestrømme fra det finansielle aktiv eller passiv er udløbet, eller hvis det er overdraget, og Sparekassen i al væsentlighed har overført alle risici og afkast tilknyttet ejendomsretten.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Tilgodehavender, gældsforpligtelser og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, omregnes til balancedagens lukkekurs for valutaen. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, henholdsvis balancedagens kurs, indregnes i resultatopgørelsen som kursreguleringer.

Modregning

Sparekassen modregner tilgodehavender og forpligtelser, når Sparekassen har en juridisk ret til at modregne de indregnede beløb og samtidig har til hensigt at nettomodregne eller realisere aktivet og indfri forpligtelsen samtidig.

Noter

Resultatopgørelsen

Renter, gebyrer og provisioner

Renteindtægter og renteudgifter indregnes i resultatopgørelsen i den periode, de vedrører. Provisioner og gebyrer (fx etableringsgebyrer), der er en integreret del af den effektive rente af et udlån, indregnes som en del af amortiseret kostpris og dermed som en integreret del af det finansielle instrument (udlån) under renteindtægter.

Behandlingen af negative renteindtægter og positive renteudgifter adskiller sig ikke fra behandlingen af renteindtægter og renteudgifter. Negative renteindtægter og positive renteudgifter er præsenteret på hver sin særskilte linje i resultatopgørelsen.

Renteindtægter på udlån, der klassificeres som stadie 3, beregnes på baggrund af nettobeløbet efter nedskrivninger. På øvrige udlån beregnes renten baseret på det kontraktmæssige udestående beløb.

Provisioner og gebyrer, der er led i en løbende ydelse, periodiseres over løbetiden. Øvrige gebyrer indregnes i resultatopgørelsen på transaktionsdagen.

Vederlag for formidling af realkreditlån for Totalkredit indregnes efter modregningsmodellen. Efter modregningsmodellen indregnes vederlag på tidspunktet for lånets etablering, og vederlag for løbende servicering af låntager indregnes i takt med, at Sparekassen forestår serviceringen, og dermed opnår ret til vederlaget. Totalkredit kan modregne konstaterede tab i realkreditlånets første 8 år i de fremtidige løbende provisionsindtægter. Modregning indregnes på tidspunktet for den tabsgivende begivenhed.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale omfatter løn og gager samt sociale omkostninger, pensioner m.v. til Sparekassens personale. Omkostninger til ydelser og goder til ansatte, herunder jubilæumsgratualer og fratrædelsesgodtgørelser, indregnes i takt med de ansattes præstation af de arbejdsydelser, der giver ret til de pågældende ydelser og goder.

Administrationsudgifter

Administrationsudgifter består bl.a. af udgifter til revision, IT, kontor- og lokaler, reparation og vedligeholdelse, marketing og øvrige administrationsomkostninger.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter indeholder indtægter af sekundær karakter i forhold til Sparekassens aktiviteter, herunder fortjeneste og tab ved salg af midlertidig overtagne aktiver.

Noter

Andre driftsudgifter

Andre driftsudgifter indeholder udgifter af sekundær karakter i forhold til Sparekassens aktiviteter, herunder bidrag til sektorløsninger.

Skat

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og ændringer i udskudt skat, indregnes i resultatet med den del, der kan henføres til årets resultat, i anden totalindkomst eller direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer henholdsvis i anden totalindkomst og direkte på egenkapitalen.

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat, indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalt aconto skat.

Ved beregning af årets aktuelle skat anvendes de på balancedagen gældende skattesatser og -regler.

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. Udskudte skatteaktiver indregnes i balancen til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoaktiver.

Udskudt skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes i balancen med den værdi, aktivet forventes at kunne realiseres til, enten ved modregning i udskudte skatteforpligtelser eller som nettoskatteaktiver til modregning i fremtidige positive skattepligtige indkomster. Det vurderes på hver balancedag, om det er sandsynligt, at der i fremtiden vil blive frembragt tilstrækkelig skattepligtig indkomst til, at det udskudte skatteaktiv vil kunne udnyttes.

Balancen

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker måles ved første indregning til dagsværdi og måles efterfølgende til amortiseret kostpris.

Tilgodehavender og gæld hos kreditinstitutter og centralbanker

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker omfatter tilgodehavender hos andre kreditinstitutter samt Danmarks Nationalbank. Gæld til kreditinstitutter og centralbanker omfatter alene de daglige løbende likviditetsudsving. Tilgodehavender og gæld måles til amortiseret kostpris.

Noter

Immaterielle aktiver

Øvrige immaterielle aktiver består af kunderelationer i forbindelse med fusionen mellem Flemløse Sparekasse og Rise Sparekasse. Kunderelationerne er ved første indregning målt til kostpris og efterfølgende afskrives de løbende over en forventet 5-årig periode.

Domicilejendomme

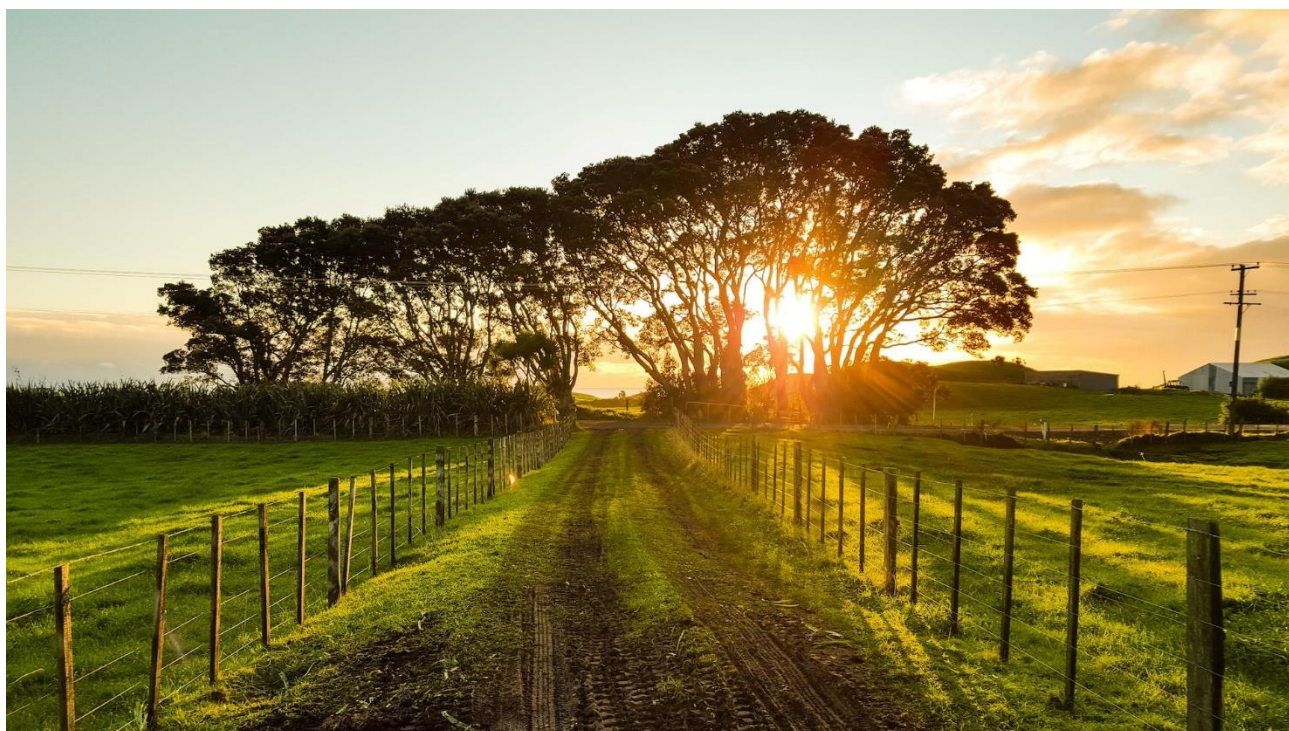
Domicilejendomme er ejendomme, som Sparekassen selv benytter til administration, filial eller øvrig servicevirksomhed.

Domicilejendomme måles efter første indregning til omvurderet værdi. Omvurdering foretages så hyppigt, at der ikke forekommer væsentlige forskelle til dagsværdien. Ejendommens dagsværdi revurderes årligt på baggrund af beregnede kapitalværdier for de forventede fremtidige pengestrømme. Derudover indhentes ca. hvert 3. år vurderinger af ejendommens markedsværdi fra uafhængige vurderingsmænd.

Stigninger i domicilejendommens omvurderede værdi indregnes under opskrivningshenlæggelser under egenkapitalen. Fald i værdien indregnes i resultatopgørelsen, medmindre der er tale om tilbageførsel af tidligere foretagne opskrivninger. Afskrivninger foretages på baggrund af den opskrevne værdi. Domicilejendomme afskrives over en periode på 50 år.

Leasingejendomme

Sparekassens huslejekontrakter indregnes som aktivets nutidsværdi af husleje-/leasingforpligtelsen inklusive omkostninger og eventuelle forudbetalinger. Leasingaktivet afskrives over lejekontraktens løbetid.

Noter

Øvrige materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles ved første indregning til kostpris. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen, omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen samt omkostninger til klargøring af aktivet indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Øvrige materielle aktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Der foretages lineære afskrivninger baseret på følgende vurdering af de øvrige aktivers forventede brugstider:

Maskiner og inventar	5 til 10 år
IT-udstyr	3 år

Øvrige materielle anlægsaktiver vurderes for nedskrivningsbehov, når der er indikation for værdiforringelse, og der nedskrives til genindvindingsværdien, som er den højeste af nettosalgsprisen og nytteværdien.

Eventuel værdiregulering af aktiver i midlertidig besiddelse indregnes i resultatopgørelsen under nedskrivninger på udlån og tilgodehavender.

Andre aktiver

Andre aktiver omfatter øvrige aktiver, der ikke hører til under andre aktivposter. Posten omfatter positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter og indtægter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning, herunder tilgodehavende renter og udbytte. Bortset fra afledte finansielle instrumenter, der har en positiv værdi på balancedagen og som måles til dagværdi, måles regnskabsposten ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under aktiver omfatter afholdte omkostninger, der vedrører efterfølgende regnskabsår. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Indlån og anden gæld

Indlån og anden gæld omfatter indlån med modparter, der ikke er kreditinstitutter eller centralbanker. Indlån og anden gæld måles ved første indregning til dagsværdi, og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Udstedte obligationer til amortiseret kostpris.

Udstedte obligationer måles til amortiseret kostpris.

Noter

Andre passiver

Andre passiver omfatter øvrige passiver, der ikke hører til under andre passivposter. Posten omfatter negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter og udgifter, som først forfalder til betaling efter regnskabsårets afslutning, herunder skyldige renter. Bortset fra afledte finansielle instrumenter, der har en negativ værdi på balancedagen og som måles til dagsværdi, måles regnskabsposten ved første indregning til kostpris og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet under passiver omfatter indtægter, der er modtaget før balancetidspunktet, men som vedrører en senere regnskabsperiode, herunder forud modtagne renter og provision. Periodeafgrænsningsposter måles til kostpris.

Hensatte forpligtelser

Forpligtelser, garantier og andre forpligtelser, bortset fra finansielle garantier og lånetilsagn, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, indregnes som hensatte forpligtelser, når det er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre et træk på Sparekassens økonomiske ressourcer, og forpligtelsen kan måles pålideligt. Forpligtelsen opgøres til nutidsværdien af de omkostninger, som er nødvendige for at indfri forpligtelsen. Forpligtelser vedrørende personale hensættes med baggrund i de forventede omkostninger.

Egenkapital

Forslået forrentning af garantkapital

Forrentning af garantkapitalen indregnes som en gældsforpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på repræsentantskabsmødet. Den forslåede forrentning af garantkapitalen for regnskabsåret vises som en særskilt post under egenkapitalen. Garantrenten vises endvidere i resultatdisponeringen.

Hoved- og nøgletal

Hoved- og nøgletal er opstillet i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens krav, samt i henhold til Den Danske Finansanalytikerforenings vejledning.